

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1. kiadás 1959. július 30. 6 óra -- perc

Három érmet, két-két diplomát és elismerő oklevelet szereztek a magyar műszerk a lipcsei nemzetközi mezőgazdasági műszerkiállításon

1.

A lipcsei mezőgazdasági kiállítással egyidőben rendezték meg a KGST által létrehozott nemzetközi mezőgazdasági vándor műszerkiállítást. Az egyhónapos kiállításról a napokban hazatért Dr. Kunovits László, a Metrimpex műszerkülkereskedelmi vállalat osztályvezetője adott tájékoztatást.

A Német Demokratikus Köztársaság, a Szovjetunió, Csehszlovákia, Lengyelország és Magyarország részvételével másodszor megrendezett vándorkiállítást Lipcsében, a tudományok palotájában tartották meg. A tágas kiállítási területen az öt ország csaknem 900 mezőgazdasági műszert mutatott be, köztük a Szovjetunió négyszázötvenet, az NDK százötvenet, Magyarországot és Csehszlovákiát százon felül, Lengyelországot pedig ötvenet. A német mezőgazdasági tudományos akadémia tagjaiból alakult bizottság két hétig vizsgálta részletesen a kiállítás anyagát és a legjobb, legkiemelkedőbb műszereket díjazásra javasolta. Ennek alapján aranyéremmel tüntették ki a Laboratóriumi Felszerelések Gyárának lisztvizsgáló berendezését, a Reolaborográfot. Ezüst érmet kapott a Zuglói Gépgyár FS 45 típusú szupercentrifugája és bronz érmet nyert a Dr. Kovács-féle állatorvosi sebvarró készülék. Ezenkívül két-két műszerünk diplomát és elismerő oklevelet kapott. Hasonlóan díjazták a többi ország műszereit is. A Szovjetunió az arany, az ezüst és a bronz érmei mellett hét diplomát és hét oklevelet kapott kiváló műszereiért.

Műszeriparunknak a mezőgazdaságban használható készülékei tehát Lipcsében is tekintélyt szereztek a magyar iparnak. A szakemberek elismeréssel nyilatkoztak műszereink minőségéről és tetszetős kiviteléről. Különösen azt dicsérték, hogy a kiállított 108 műszerünk kivétel nélkül már sorozatban készül, míg a többi országok jelentős részben csak egyedi és mintapéldányokat mutattak be. Sikert értek el kintjárt tudósaink és ipari szakembereink is, akik közül négyen előadást tartottak.

A kiállítás magyar anyagából 44.000 rubel értékű műszert adtak el a helyszínen. Igen érdekes, hogy még a refraktométerünkön is vásárolt egyik német professzor, jóllehet ebben a cikkben a német Zeiss cég világhírnévre tett szert./MTI/

-- . --

B 2. kiadás 1959. július 30. 6 óralo perc

Pénteken Szegeden sorsolják a lottót

2.

A hónap utolsó lottó sorsolását Szegeden rendezik a Sportfogadási és Lottó Igazgatóság. A lottó 31. heti nyerőszámaikat július 31-én, pénteken délelőtti órai kezdettel a szegedi szabadtéri színpadon sorsolják.

Ezuttal ugyancsak sorsolással döntenek el azt is, hogy a júliusi öt játékhat - a 27., a 28., a 29., a 30. és a 31. hét közül melyik hét szelvényei vesznek részt a következő tárgynyeremény-sorsoláson./MTI/

--- --

Kilencvenhat millió forint értékben százhatvannyolc gépet kap a Szovjetunióból a Klement Gottwald Villamossági Gyár

1959. július 30.

3.

Az elkövetkező években a Klement Gottwald Villamossági Gyárra váró nagy feladatokat csak úgy tudják megoldani, ha a termelő berendezéseket korszerűsítik, és bővítik. A gyár szakemberei Moszkvában folytattak tárgyalásokat, s ennek eredményeként a Szovjetunióból kilencvenhat millió forint értékben százhatvannyolc különféle szerszám- és megmunkálógépet, különböző típusú esztergapadokat, marógépeket és hegesztőket kapnak. A hároméves terv idején száznegyven, az ötéves tervben pedig huszonnyolc gép érkezik. A gépek elhelyezésére egyes üzemszerveket átszerveznek. Ezenkívül hatmillió forint értékben műszerek is érkeznek a gyárba a Szovjetunióból. Eddig már 125 különböző műszert kaptak meg. Ezek értéke egymillió forint./MTI/

--- --

B 3. kiadás 1959. július 30. 6 óra 25 perc

Emlékművet állítanak Nyiregyházán a város felszabadításáért vívott harcokban elesett román hősöknek

4.

et 1944 őszén a hazánk felszabadításáért vívott ütközetben - a Szovjet Hadsereg oldalán harcolva - sok román katona is életét vesztette Nyiregyházán. Az elesett román hősök tiszteletére emlékművet állítanak az északi temető előtti parkban. A mintegy nyolc méter magas emlékmű építésének előkészületeit megkezdték. Az avatóünnepséget előreláthatólag októberben, a város felszabadulásának 15. évfordulóján tartják./MTI/

--- --

Több mint tízmillió forint értékű szerszámot, gépet, anyagot adtak eddig az üzemek a műszaki-gyakorlati oktatás támogatására

1959. július 30.

5.

A Forradalmi munkás-paraszt kormány múlt év márciusi határozata értelmében az elmúlt tanévben 68 általános gimnáziumban vezették be a műszaki gyakorlati /politechnikai/ oktatást. Az első év tanulságai alapján a Minisztertanács újabb határozatot hozott a politechnikai oktatás kiszélesítéséről és a hozzá szükséges eszközök, lehetőségek biztosításáról. A Minisztertanács a határozatban felhívta az Országos Tervhivatalt, a különböző szakminisztériumokat, az ipari és mezőgazdasági üzemeket, hogy bocsássák a Művelődésügyi Minisztérium rendelkezésére az egyes üzemekben nélkülözhető, vagy szüktelenné vált, de a politechnikai oktatásban jól felhasználható anyagokat, munkaeszközöket, gépeket. Az üzemek felajánlásait az Országos Tervhivatalnak jelenítik be és a Tervhivatal selejtezési felügyelősége a ki-selejtezett álló eszközöket konyvjóváírással, a forgóeszközöket pedig térítés nélkül adja át a Művelődésügyi Minisztériumnak. A Művelődésügyi Minisztérium munkatársai gondoskodnak a felajánlott készletek átvételéről és az intézetek közötti elosztásáról.

/folyt.köv./

B 4. kiadás 1959. július 30. 6 óra 40 perc

/Több mint 1.folyt./
5.

A vállalatok, üzemek a határozat óta szinte kivétel nélkül kapcsolatot kerestek a Művelődésügyi Minisztériummal és felajánlották támogatásukat. Különösen nagy segítséget nyújtottak a politechnikai oktatáshoz a budapesti nagyüzemek, élükön az Orion Rádiógyárral, amely nagymennyiségű rádióalkatrészt, szerelési anyagot, huzalt, stb-t bocsátott a Minisztérium rendelkezésére. Hasonlóképpen jelentős mennyiségű anyagot ajánlott fel az Egyesült Izzó. Elektromos és rádiószerelési anyagok, transzformátorok, huzalok, elemek, ellenállások, tekercsek tömege kerül a gyárból az iskolai tanműhelyekbe. A Híradástechnikai Vállalat egyebek közt hordozható telefonkészülékeket, kábeleket ad az iskoláknak. A Ganz-MAVAG ugyancsak elektromos szerelési anyagokat ajánlott fel. A Kőolajipari Tröszt elektromos motorokat és egy műhelykocsit is rendelkezésre bocsátott. A Zalamegyei Kőolajipari Vállalat körforgó-szivattyút adott, amelyet főleg a mezőgazdasági oktatással foglalkozó általános gimnáziumokban lehet jól felhasználni. A szocialista mezőgazdaság nagyüzemei sok kisebb munkaeszközt, sőt gyakorló-területeket ajánlanak fel.

Az eddig felajánlott segédeszközök értéke meghaladja a tízmillió forintot.

Az új tanévben a Minisztertanács határozata értelmében már mintegy 150 általános gimnáziumban lesz műszaki gyakorlati oktatás. Az intézeteknek mintegy felében saját tanműhelyt rendeztek, illetve rendeznek be ebből a célból, a többi helyen pedig a politechnikai oktatásnak azt a formáját választották, hogy heti öt órára a közeli üzemekbe mennek a növendékek dolgozni. Itt az üzemek maguk gondoskodnak az oktatáshoz szükséges eszközökről és anyagokról. Az iskolai tanműhelyek berendezéséhez szükséges anyagot és eszközöket a Művelődésügyi Minisztérium osztja szét. Az üzemek nagyarányú támogatása lehetővé teszi a tanműhelyek korszerű felszerelését és jó anyagellátását, s ezzel nagymértékben segíti a kormány által kitűzött cél megvalósítását. /MTI/

--- . ---

B 5. kiadás 1959. július 30. 7 óra-perc

Virágzanak az indiai lótoszok a szegedi fűvészkertben

A Szegedi Tudományegyetem növénytani intézetének botanikus kertjében virágzanak az indiai lótoszok. Az egzotikus növény virágai és hatalmas levelei valósággal beborítják a botanikus kert tavát. A rózsaszínű virágok gyermekfej nagyságúak, a több mint egy hónapon keresztül pompáznak. Ilyenkor keresik fel a legtöbben a fűvészkertet a ritka látványosság kedvéért. Az indiai lótoszok ugyanis hazánkban csak Szegeden honosodtak meg, a Közép-Európában a legnagyobb számban itt találhatók. /MTI/

Országszerte megkezdték a dohány törését

1959. július 30.

1959. július 30.

A július eleji 30-35 fokok kánikulai meleg, már-már veszélyeztették az idei dohánytermést. A legutóbbi hetek csapadékos időjárása azonban ismét normális "kerékvágásba" zökkenette a dohányültetvényeket: a legnagyobb részük szépen fejlődik, üdezőld nagy leveleket nevel. Az Élelmezésügyi Minisztérium dohányipari igazgatóságán szerzett értesülések szerint a dohányföldek általában jól ápoltak, elhanyagolt ültetvényeket sehol nem látni, a negyedik kapálást csaknem mindenütt elvégezték. Egyes helyeken - így Szabolcs-Szatmár, Hajdu-Bihar, továbbá Somogy és Tolna megye számos vidékén - már az ötödik kapálás is jó iramban halad.

A legutóbbi érkezett jelentések már az új dohánytermés szedéséről adnak számot. Országszerte megkezdték az úgynevezett alj-levelek törését, amelyek az egész termésnek mintegy 18-20 százalékát teszik ki. Szabolcs-Szatmár, továbbá Hajdu-Bihar és Heves megyében a korai ültetésű dohánytáblákon már az anyaleveleket is törik. A nagyobb dohánytermés érdekében a szakemberek azt ajánlják a termelőknek, hogy a jó minőségű, érett aljleveleket

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 6. kiadás 1959. július 30. 7 óra 30 perc

/Országszerte megkezdték...1.folyt./
7.

idejében törjék le, ne hagyják "lesültni", a jó minőség érdekében pedig azt, hogy a termést az érés szerint fokozatosan legalább 4 részletben törjék le, ne hagyják tulélni a leveleket, de egyúttal ügyeljenek arra is, hogy éretlen levél ne kerüljön a füzérre./MTI/

--- . ---
144 ifjúsági előadás - 70.000 néző - A fiatalok szeretik és igénylik a nekik szóló szindarabokat - Bemutatják a Pál utcai fiúk szinpadai változatát - Az Állami Déryné Színház ifjúsági előadásairól

1959. július 30.

A serdülő ifjúsághoz szóló színházi előadások hiánya évek óta problémája kulturális életünknek. Az Ifjúsági Színház megszűnése óta a budapesti színházakban lényegében nem tartottak közvetlenül a 10-től 14 éves korosztályoknak szóló előadásokat. Az elmúlt évben - az Állami Déryné Színház - kapott feladatot a budapesti és vidéki fiatalság részére szóló darabok bemutatására. A színház az elmúlt évadban, különösen 1959-ben sikerrel tette meg az első lépéseket a nevelő hatású, közvetlenül az ifjúság problémáit érintő, a fiatalokat érdeklő darabok színrehozására. 1959elejétől Budapest 48, vidéken 96 ifjúsági előadást tartottak a Déryné Színház társulatai, összesen mintegy 70.000 ifju néző előtt. Budapest 22 kerületében - elsősorban a peremkerületekben - és vidéken mintegy 40 városban és faluban játszották Jókai Mór Aranyember, Móricz Zsigmond Légy jó mindhalálig, Nadányi Szigligeti ribillió, Moliere Botcsinálta doktor és Beaumarchais Sevillai borbély című darabját.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 7.kiadás 1959. július 30. 7 óra 50 perc

/144 ifjúsági...1.folyt./
8.

A bemutatott darabok sikere, az ifjúsági előadások iránti érdeklődés és az a sok levél, amely a színházhoz budapesti és vidéki fiataloktól érkezett, azt bizonyítja, hogy a fiatalok igénylik, várják és szeretik az ifjúsági előadásokat. Csak Budapesten hétezer bérletet adott el a színház ifjúsági előadásaira. Nagy volt az érdeklődés az iparvidékeken, például Sztálinvárosban és Tatabányán, ahol minden jegy előre elkel.

A jövő évadban szeretnék felemelni az ifjúsági előadások számát. Terveik között több ifjúsági darab bemutatója szerepel. A következő év ifjúsági előadásait a rendelkezésre álló és a beérkező darabokból, valamint a Művelődésügyi Minisztérium által meghirdetett ifjúsági szindarabpályázatra érkező művekből kívánják megoldani. Előreláthatólag szeptemberben tartják az első ifjúsági darab bemutatóját, amikor Jókai Mór A lőcsei fehér asszony című regénye dramatizált változatát hozzák színre Bozzó László átdolgozásában. A további ifjúsági bemutatókat valószínűleg a következő darabokból választják ki; Mihalkovnak a népi demokráciákban nagy sikerrel játszott Sombrero, Török Tamás Eltűszentett birodalom, Hegedüs Géza Mátyás király Debrecenben, Mikszáth-Böndy Tavaszi rügyek című műve, továbbá a Copperfield Dávid és a Tamás bátya kunyhója. A jövő év várható érdekessége: bemutatják Molnár Ferenc híres ifjúsági regényének, a Pál utcai fiúk-nak szinpadai változatát.
/MTI/

∟ a meghirdetett előadások előtt

MTI BELFÖLDI HIREK

B.8 kiadás

1959 július 30.

12 óra 30 perc

Tíz játékfilmet és érdekes rövidfilmeket mutatnak be augusztusban

1959 július 30.

9

Augusztusban a fővárosban és vidéken tíz-játékfilmet és érdekes rövidfilm újdonságokat mutatnak be. A játékfilmek között ott találjuk a szovjet, a dán, az olasz, a kínai, a nyugatnémet filmművészek alkotásait. A magyar filmgyártást a Szerelencsütörtök című újdonság képviseli, amelyet Gantner János és Moldova György írt és Fejér Tamás rendezett. A derűs történet munkások között játszódik, akik összefognak, hogy megmentsék egy fiatal társuk házasságát.

Műsorra tűzik a Rendkívüli történet című kétrészes szovjet filmet, amelynek izgalmas drámai epizódokban bővelkedő cselekménye egy néhány évvel ezelőtt megtörtént eseményen alapszik. A csangkajsekista hatóságok jogtalanul feltartóztatták a Tuapsze szovjet tartályhajót, elhurcolták legénységét és arra akarták kényszeríteni őket, hogy megtagadják hazájukat. A Rendkívüli történet című filma szovjet tengerészek bátor helytállását mutatja be. Eladják az ugyancsak szovjet Fiu vagy lány című újdonságot is, amely bányász környezetben játszódik.

Az augusztusi filmbemutatók műsorában szerepel az Örök jég hajójáról készített Megtört a jég című művészi dán film, a kínai filmművészek Kantoni megbízatás című filmet és a második világháború első napjairól szóló Még sötét a hajnal című lengyel film. A programot a Kenyér, szerelem, fantázia és a Mi ketten egyedül című olasz filmek, a Rosemarie című nyugatnémet alkotás és a Sortűz az égben című jugoszláv film egészíti ki.

A játékfilmekkel együtt néhány érdekes rövidfilmet is bemutatnak augusztusban. Ezek között szerepelnek a szovjet repülőcsodáról, a TU-114-ről valamint az atommeghajtású Lenin jégtörő hajóról készített szovjet filmek, a Bűvös ecset című kínai és a Busójáráskor című magyar rövidfilmet. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B.9 kiadás

1959 július 30.

12 óra 35 perc

Kísérlet az üzemi munkásklubok formáinak kialakítására

1959 július 30.

10

A SZOT Egressy Gábor Művelődési Klubjában az őszi hónapokban kísérletet kezdenek az üzemi munkásklubok szervezeti formájának kialakítására. A főváros kerületeiből munkásfiatalokat hívnak meg az új minta-klubba és avatott vezetők irányításával változatos, színes programot állítanak össze művelődésre, szórakozásra. Ismeretterjesztő előadásokat tartanak, a tánc körben pedig a művelt emberhez illő magatartáson kívül a társasági táncok izléses formáit is megismertetik. A kísérleti jellegű minta-klub tapasztalatait hasznosítják. Először néhány, majd mind több üzemben hívnak életre olyan munkásklubokat, amelyeknek programját a kísérlet eredményeinek megfelelően állítják össze. Tervezik, hogy jövőre, illetve a következő években a felnőtteken kívül ifjúsági és gyermek-klubokat is alakítsanak. /MTI/

A Déryné Színház hét megyében megkezdi előadásait

1959 július 30.

11

Az Állami Déryné Színház társulatai augusztus 6.-án az ország hét megyéjében és Budapesten megkezdik előadásait. Fejér megyében az Anyósgonczális, Komárom megyében A szévíllai borbély, Pest megyében a Három a kislány, Vas megyében a Mágnes Miska, Zala megyében a Tündérlaki lányok, Nógrád megyében a Légy jó mindhalálig és a Nem angyal a feleségem, Szabolcs megyében a Virágzik a hárs előadásával kezdik a színház társulatai az új évadot. Budapesten augusztus 6.-án a fiatalok számára Jókai Mór: Az aranyember című darabját játsszák. /MTI/

Forintos mozgalommal milliós megtakarítás a Komlói Szénbányászati Tröszt villamosági üzemében

1959 július 30.

A Komlói Szénbányászati Tröszt villamosági üzemének dolgozói a kongresszusi versenyben vállalták, hogy minden dolgozó naponta legalább egy forintot megtakarít. A vállalás valóra váltására az ötletet a kezdeményezések egész sora követi. Lelovics István műszaki vezető kezdeményezésére a kisebb-nagyobb hibák miatt évek óta félredobált, selejtezésre ítélt sujtólégbiztos kapcsolókat, villanymotorokat felülvizsgálták és így körülbelül egymillió forint értékű újra felhasználható alkatrészt

/fdyt. köv./

B.10 kiadás

1959 július 30.

12 óra/40 perc

/Forintos mozgalommal... folyt./

12

mentettek meg. A komlói Kossuth-bánya VII. szintjén a szállítás villamosításához kétszáz ilyen megmentett - darabonként 3.000-4.000 forint értékű - kapcsolót használtak fel. Ezeknek a kapcsolóknak a javításában különösen kitűntették magukat Deák Zoltán és Mészáros József villanyszerelők. Jelentős megtakarítást érnek el a bányavágatok világítására szolgáló fénycsövek házi elkészítésével is. Az idén 1.000 fénycső-szerkezetet gyártanak darabonként 660 forinttal olcsóbban, mintha készen szereznék be. Rövidesen megoldják három légaknai ventilátor távirányítását, amivel naponta tizenkét ember munkáját takarítják meg. Így ezeket a dolgozókat termelő munkára állíthatják be. Csökkentik a villamosenergiánál lényegesen drágább sűrített levegő felhasználását is. Megállapították ugyanis, hogy az igények kevesebb kompresszor is kielégíti, ezért három kompresszort leállítottak. A III. aknán három, sűrített levegővel működő szivattyút villamosmeghajtásra alakítanak át.

A forintos mozgalom eddig a vártnál is jobb eredménnyel járt. Az első félévben egy millió forintot takarítottak meg a villamosági üzem dolgozói, s így a vállalt egy forint helyett átlagosan tizenhét forint megtakarítás jut egy-egy dolgozóra. /MTI/

Ujitásokkal gépesítik az eddig kézzel végzett munkák egy részét a Vörös Október Férfiruhagyárban

1959 július 30.

13

A Vörös Október Férfiruhagyárban 34 pontból álló ujitási feladattervet dolgoztak ki az első félévre. A terv megvalósításáról jelentés készült, amelyet az ujitókkal, kiváló dolgozókkal megbeszéltek a gyár vezetői. A feladatok közül huszonháromat oldottak meg az ujitók. Az ujitások elsősorban az eddig kézzel végzett munkafolyamatok gépesítését szolgálják, és jelentős a gazdasági eredményük is. Az elmúlt félévben az ujitásokból származó gazdasági eredmény 1.335.000 forint volt, míg tavaly egész évben 1.700.000 forintot takarítottak meg ujitásokkal. A gépesítéssel a kézimunkák aránya ebben az időszakban az exportzakoknál 6.8 százalékkal, a sportzakoknál 9 százalékkal csökkent. Az ujitások segítségével és a különböző műszaki intézkedések nyomán a márkás zakó elkészítésének költsége 2.32 forinttal, a sportzakoké egy forinttal volt kevesebb.

Az anketon megvitatták a második félév ujitási feladattervét. A szakszervezet ujitási bizottsága egyúttal versenyt hirdetett, hogy ki old meg több olyan problémát, amelyet az iparági, illetve a vállalati ujitási tervekben meghatároztak. Az anket résztvevői 13 műszaki feladat megvalósítására vállalkoztak. /MTI/

B.11 kiadás

1959 július 30.

13 óra/15 perc

Gépesítik, bővítik a felnémeti mészkőbányát

1959 július 30.

14

A Heves megyei Felnémet község határában magasodó hatalmas mészkőhegyek közege kilencven százalék kalciumkarbonátot tartalmaz s így alkalmas szikes, savanyu talajok javítására. A hegyek aljában épült fel az ország első talajjavító gyára, amely már próbüzemel. A gyár anyagellátására növelni kell az eddigi mészkőbánya termelőképességét. A feladatot a Mátrai Ásványbánya műszaki vezetői és dolgozói gépesítéssel és a bánya bővítésével oldják meg. Két hatalmas exkavátort helyeznek üzembe, amelyekkel a leomlasztott mészkövet csillébe rakják. Rövidesen új bányát nyitnak és ezt drótkötélpályával kötik össze a gyárral, ahol pár hét múlva már naponta 800-900 tonna mészkövet örölnek porrá, hogy alkalmassá tegyék talajjavításra. /MTI/

Hirek sorokban

1959 július 30.

15

Negyteljesítményű palagyártó gép szerelését kezdték meg a nyergesujfalui Eternit Művekben. A gép segítségével jövőre másfélmillió négyzetméternyi tetőpalával növekszik a gyár termelése.

x x x

A győri üzemek és vállalatok dolgozói nagy érdeklődéssel fogadták az emelet-ráépítéshez nyújtott állami kedvezményt és eddig száztíz dolgozó jelentette be, hogy résztvesz az emelet-ráépítési akcióban.

x x x

Palackszállító szerkezetet készített Stark Ferenc a Salgótarjáni Üveggyár technikusja. A szerkezet jelentősen meggyorsítja a palack szállítását az üvegfúvó automatától a hűtőkamencéig. A szállítás fokozásával az automata működését is meggyorsíthatják, s most már naponta tizcezer söröspalack készül terven felül a Salgótarjáni Üveggyárban. Az ujitással az üzemrész elérte az 1960-ra tervezett termelési szintet.

x x x

/ folyt. köv.,

B.12 kiadás 1959 július 30. 14 óra - perc

/Hirek .1. folyt./

14.500 fácáncsibét keltettek ki gépekkel és kotlókcal az idén a Magyar Vadászok Országos Szövetségének árpádhalmi fácántelepén. A tenyésztelepen tavaly hefogott 2.000 kifejlett tenyészfácánt az ország fácánban szegény vidékeire szállították vérfelfrissítés céljából

XX X

150.000 zsenge pontyivadéket és több mint tíz mázsa, átlag 2-3 dekás ivadéket helyezett ki a bogyiszlói Duna-ágba a tolnai Béke halászati termelőszövetkezet. A próbahalászat eredményeiből megállapították, hogy erről a részről az őszi lehalászás idején körülbelül két vagon halat foghatnak ki.

X X X

Harminc holdon természetettek parajt az idén magfogásra Bánkuton, a Kertmag és Gyógynövénytermesztő Gazdaság üzemegységében. A dus termés magját kombájnnal csépelik ki. Előzetes becslés szerint kilenc-tíz mázsa parajmagtermett haldanként a gazdaságban, amit mind külföldre szállítanak.

X X X

A sokeső után valóságos "gombaszőnyeg" lepte el a Vas megyei erdők alját és réteket. Megjelent a legértékesebb gombafajta, a vargánya is, amelyből több ezer kilót exportálnak a megyéből. A gencsapáti erdőben egy négyzetméternyi területről hetven gombát szedett egy gombász.

X X X

Több mint kétezer vagon zöldséget és gyümölcsöt exportálnak az idén Heves megyéből. A múlt hét végéig 350 vagonnal indítottak utnak Csehszlovákiába, Ausztriába, a Német Demokratikus Köztársaságba és Svájcba. A jövő héten megkezdődik a csemegezőlő, a Csabagyöngye szedés is, amelyből mintegy ezer vagonnal szállítanak a külföldi megrendelőknek.

X X X

Makón új általános iskola építését fejezték be. A tíz tanterem, előadó, valamint tornaterem, pedagóguslakás építésére másfélmillió forintot költöttek. Csongrád megyében az idén mintegy tízmillió forint költséggel hét általános iskola épül, harminchat tanteremmel.

/ folyt. köv./

B.1.1. 1959 július 30. 13 óra - perc

Kállai Gyula beszéde

1959 július 30.

Az alábbiakban a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk Kállai Gyula elvtárs parlamenti hozzászólását, amely az Országgyűlés szerdai ülésén hangozott el az 1958-as állami költségvetés végrehajtásáról szóló jelentés jóváhagyására vonatkozó törvényjavaslat tárgyalásakor.

X X X

A pénzügyminiszter elvtárs beszámolójából világosan elénk tárul hazánk gazdasági fejlődésének képe. Az elmúlt esztendőben sikeresen folytattuk tovább a szocializmus építését, előbbre haladtunk a szocialista társadalom gazdasági alapjainak megteremtésében - mondotta előljáróban, majd így folytatta:

Itt - a legutóbbi nagy népszavazás során megválasztott Országgyűlés színe előtt nyugodtan elmondhatjuk, hogy a Magyar Szocialista Munkáspárt, a magyar forradalmi munkásparaszt kormány politikájának helyességét, a magyar dolgozó tömegek ragaszkodását a szocializmus ügyéhez, valamint a vezetés, és a tömegek szoros kapcsolatát ma már nemcsak a néphatalom helyreállításának és megszilárdításának politikai sikerei jelzik, hanem azok a vitathatatlan eredmények is, amelyeket a szocializmus építésének meggyorsításában értünk el. Jó uton vagyunk ahhoz, hogy fejlődésünk ütemét tovább gyorsítva, még nagyobb eredményeket érjünk el és viszonylag rövid idő alatt végleg lerakjuk hazánkban a szocializmus alapjait, hogy a környező népi demokratikus országokkal azonos történelmi időszakban befejezzük a szocializmus építését.

Pártunk "Özponti Bizottságának márciusi határozata az egész nép érdekeit fejezi ki, s éppen ezért végrehajtásáért a párttagok és pártönkivüliek, munkások, parasztok és értelmiségiek egyaránt dolgoznak. A márciusi határozatban foglalt célkitűzések végrehajtására az iparban széleskörű munkaversenymozgalom bontakozott ki és már eddig is jelentős eredményeket hozott. A munkásosztály egész évi vállalkozásainak közel felét már is teljesítette. Az eddigi eredmények alapján joggal számíthatunk arra, hogy a verseny lendülete az év hátralevő részében fokozódik, s elérjük a központi Bizottság márciusi határozatában kitűzött célt, az éves terv négy százalékos túlteljesítését. Ahhoz azonban, hogy a központi Bizottság márciusi határozatában javasolt termelékenységi mutatót is elérjük, az év hátralevő részében nagyobb lépéseket kell tennünk a termelékenység területén: az egy munkásra jutó termelésnek napi átlagban legalább hét százalékkal kell magasabbnak lenni az előző évinél. Bizunk abban, hogy iparunk szervezői és vezetői - a műszaki értelmiség segítségével, támaszkodva a munkásosztály versenymozgalomának nagy lendületére - megoldják ezt a feladatot is.

/ folyt. köv./

B.K.III.

1959 július 30.

13 óra - perc

/Kállai beszéd 1. folyt./

A szocializmus építésének meggyorsításában megnövekedtek az egyes iparágak feladatai. Különösen vonatkozik ez az építőiparra, amelynek 1958-hoz viszonyítva ebben az évben 26 százalékkal kell növelnie termelését. Ez évben az építőiparnak tehénistállókat - közel 120.000 férőhellyel - növendékmarha-istállókat - közel 20.000 férőhellyel - s a tavalyinál 2.000-rel több lakást és háromszázal több iskolai tantermet kell építeni, és szélesíteni kell a haladó építkezési módszerek alkalmazását, hogy korszerűbben és gyorsabban építkezzünk.

Az elmúlt évben - és 1959 első felében - tovább javult iparunk szerkezete és műszaki színvonala. Jó úton járunk a hazánk adottságainak jobban megfelelő ipari struktúra kialakításában. Meg kell azonban gyorsítanunk a dieselesítési program végrehajtását, valamint egyes új típusú gyártmányok bevezetését. Mindezt egybevetve azonban, iparunk fejlődése biztató, s ami ennél is fontosabb, kezünkben vannak a lehetőségek a gyorsabb előrehaladásra. A hároméves terv ipari előírásainak határidő előtti teljesítése, pártunk március 6.-i határozatának végrehajtása elsősorban az iparvezetés hozzáértésétől, s a szervezőmunka színvonalától függ. Erre kell most összpontosítani minden erőnket.

Az elmúlt időszakban számottevően haladtunk előre a mezőgazdaság szocialista átszervezésében. Hazánk szántóterületének 50,3 százaléka termelőszövetkezetek és állami gazdaságok birtokában van, tehát a népgazdaság szocialista szektorához tartozik. A szocializmus ereje, hatalma a termelőszövetkezeti mozgalom számottevő fejlődése következtében tovább növekedett.

A parasztság zöme felismerte a termelőszövetkezeti út helyességét. A párt politikája, a mezőgazdaság szocialista átszervezésére tett intézkedései helyesnek bizonyultak.

A termelőszövetkezetek megszilárdítására, a mezőgazdaság termelés támogatására tett intézkedéseink hatása jelentkezik a várható terméseredményekben. Az ez évi termésátlagok - a becslések szerint - kenyérgabonából, takarmánygabonából, burgonyából, cukorrépából és kukoricából meghaladják a múlt évi eredményeket. Az újabbak lesznek a tervezettnél. Az évi terv előirányzatait az állattenyésztésben is tud fogjuk teljesíteni. Igen fontos, hogy a termelőszövetkezetek termésátlagai ez évben is nagyobbak legyenek az egyéni parasztok termésátlagainál. Nem kétséges, hogy ez kedvező hatást gyakorol a termelőszövetkezetek megszilárdítására és továbbfejlesztésére.

/ folyt. köv. /

B.K.III.

1959 július 30.

13 óra 10 perc

/Kállai beszéd 2. folyt. /

Az idei terméseredmények azok igazát erősítik, akik az év elején megoldhatónak vélték a kettős feladatot: a mezőgazdaság szocialista átszervezését és a termelési színvonal egyidejű növelését. Az idei eredményeket, a jó termést nemcsak az aratás előtti bőséges csapadéknak köszönhetjük, hanem a dolgozó parasztság jó munkájának is. Most minden erőt meg kell feszíteni, hogy a kedvezőtlen időjárás ellenére - nagyobb veszteség nélkül befejezzük az aratás és betakarítás munkálatait.

Szólnom kell itt - tisztelt Országgyűlés - arról a rendelkezésről is, amelyet a forradalmi munkás-paraszt kormány két héttel ezelőtt hozott. Régen a parasztság számára a jó termés csaknem olyan istencsapás volt, mint az elemi kár, mert a kapitalista piacon az árak a termés növekedésének arányában zuhantak. A párt és a kormány, szem előtt tartva a parasztság érdekeit, a jó termés ellenére sem változtatta meg az alapvető mezőgazdasági termékek felvásárlási árait. A jó termés eléréséhez biztosította a kedvező anyagi és politikai feltételeket mind a termelőszövetkezeti, mind az egyéni parasztság számára. Az állam, a munkásosztály, most elvárja a dolgozó parasztságtól, hogy felesleges terményeit az állam által biztosított kedvező áron, a felvásárló szervezetek adja át, s így járuljon hozzá a munkásosztály, a városi lakosság és ismerellátásához.

Az állam és a termelőszövetkezeti tagság érdeke egyaránt azt kívánja, hogy a jó termésből képezzenek közös tartalékokat. S ami különösen fontos: az idei jó takarmánygabona-termésből megfelelő takarmánybázist alakítsanak ki, hogy a termelőszövetkezetek közös állatállományát az őszi és téli hónapokban jól elláthassák.

Az idén, a tavalyinál jobb termésátlagokat értek el és érnek el az egyéni dolgozó parasztságot is. Az állam támogatását élvezték ők is és élvezni fogják ezt a jövőben is. A párt és a kormány változatlanul a barátság fenntartására és elmélyítésére törekszik az egyéni parasztsággal. Az egyéni gazdára mi elsősorban úgy tekintünk, mint a holnap szövetkezeti parasztjára, s ennek megfelelően alakítjuk vele viszonyunkat. De nem csinálunk titkot abból sem, hogy barátságunk még jobban elmélyül, méginkább megszilárdul, ha a ma még egyéni gazdálkodó parasztságot belép a termelőszövetkezetbe. Mi a barátság elmélyítésére, a munkás-paraszt szövetség további megszilárdítására törekszünk, ezért erősítjük és fejlesztjük a termelőszövetkezeti mozgalmat, ami a munkás-paraszt szövetségnek a szó szoros értelmében sziklaszilárd anyagi alapját teremti meg.

/ folyt. köv. /

/Kállai beszéd...3.folyt/

- Napjainkban forradalmi erjedésnek lehetünk tanúi a magyar falvakban. A termelészövetkezeti mozgalom fejlesztésének alapja továbbra is a politikai meggyőző munka. Abban a forradalmi harcban, amely a szocialista mezőgazdaság megerősítéséért folyik, a leghatékosabb fegyver az okos szó, amellyel a paraszt testvéreink segítségére sietünk, akik már megbarátkoztak a szövetkezés gondolatával, de még idegenkednek az újtól, még visszahuzza őket régi életükhöz a megszokás ereje. Ez a helyzet minden falusi, állami, párt- és társadalmi szervezetre, minden kommunista, ifjú kommunista és a szocializmus ügyéhez hű párttagra azt a kötelességet rója, hogy szívós felvilágosító munkával, állandóan harcoljon a szövetkezeti eszme terjesztéséért, küzdjön a régi, megszokott, begyökeresedett paraszti életmód élő, de már idejétmúlt szemlélete ellen. A szocializmus hívei tudatosítsák a már egyéni gazdákkal, hogy a szocialista mezőgazdaság megteremtése az egész nép, s benne a parasztság, tehát minden egyes gazda egyéni érdeke is.

-A történelmi fejlődés különben is azt mutatja, hogy a társadalmi kérdések megoldásában nem lehet megállni félúton. Ez volt pártunk jelszava közvetlen 1945 után is, amikor a polgári demokratikus forradalom feladatait megoldva, a magyar munkásosztályt és szövetségeseit a szocialista forradalom győzelméért vezette harcra. E forradalom keresztúlvitelét jelenti a mezőgazdaságban a termelészövetkozetek győzelme. A párt és a munkásosztály azzal, hogy 1945-ben szétbontta a félféudális nagybirtokrendszer bilincseit és felosztotta a földet a nincstelen parasztság milliói között, történelmi mértékkel mérve, csak félmunkát végzett. Az egyéni parcella megszabadította a parasztságot az emberpiac szörnyűségeitől, a 80 filléres napszámtól, gátat vetett a pusztító népbetegségeknek, s elindította a parasztság tömegeit az emberi élet útjain. De az egyéni parcella semmiképp sem biztosítja azt, hogy a parasztság modern, korszerű gazdálkodást folytasson, nem biztosítja azt, hogy állandóan fokozódó jólétben éljen, nem biztosítja azt, hogy mint osztály felszámolja a társadalom más osztályaihoz viszonyított kulturális, szellemi és politikai elmaradottságát.

/folyt.köv./

/Kállai beszéd...4.folyt/ §

Ezért a földosztás nagy művét be kell tölteni a mezőgazdaság szocialista átszervezésével, mert ez teremti meg az egységes, kulturált, jóméru szocialista parasztsztyát, amely a munkásosztállyal szövetségben tovább halad a társadalmi fejlődés ranglétráján a szocializmus, majd pedig a kommunizmus felé.

- Tisztelt Országgyűlés !

- Az elmúlt évben egészségesen fejlődött a kulturális élet is. Az ellenforradalom kártevését felszámoltuk, s ezzel az eszmei-politikai konszolidáció feladata befejeződött a kulturális életben is. A szocialista kulturális forradalom, amelyet az ellenforradalom visszavetett, most tovább halad előre, s egyre nagyobb tömegeket fog át, részint mint a kultúra élvezőit, részint mint a kultúra alkotóit. Az irodalom és a művészetek legjobb képviselői ma már eredményesen vesznek részt népünk szocialista nevelésében. Bizunk abban, hogy a most újalakuló művészeti szövetségek eredményesen fogják segíteni a művészek és a nép kapcsolatának megszilárdítását, hozzájárulnak ahhoz, hogy a kultúra munkásai a maguk tövékenységével a szocialista Magyarországot felépítéséért küzdjenek.

- Kulturális életünk kérdései közül ezuttal csak az egyik legfontosabb kérdéstről: az ifjúság szocialista nevelésének megjavításáról, közoktatási rendszerünk reformjáról kívánok részletesebben szólni. Az iskolarendszer reformját elsősorban azért határoztuk el, mert az élet igen nagy lépésekkel haladt előre, s közoktatási rendszerünk elmaradt az élet fejlődésének ütemétől, különösen az ipar és a mezőgazdaság, a technika és a természettudományok fejlődésétől. Iskolarendszerünk legnagyobb fogyatéka az, hogy a felnövekvő nemzedéket nem tanítja meg dolgozni, s így nem készíti elő megfelelően az életre.

- Mindennapos jelenség, tisztelt képviselőtársaim, hogy a középiskolát végzett ifjúság jelentős része huzódozik a fizikai munkától. Sajnos, a szülők egy része is csak akkor látja gyermeke jövőjét biztosítottnak, ha az valamiféle szellemi, hivatali pályára lép.

/folyt.köv./

/Kállai beszéd....3.folyt/

- Napjainkban forradalmi erjedésnek lehetünk tanúi a magyar falvakban. A termelészövetkezeti mozgalom fejlesztésének alapja továbbra is a politikai meggyőző munka. Abban a forradalmi harcban, amely a szocialista mezőgazdaság megerősítéséért folyik, a leghatékosabb fegyver az okos szó, amellyel paraszt testvéreink segítségére sietünk, akik már megbarátkoztak a szövetkezés gondolatával, de még idegenkednek az újtól, még visszahuzza őket régi életükhöz a megszokás ereje. Ez a helyzet minden falusi, állami, párt- és társadalmi szervezetre, minden kommunista, ifjú kommunista és a szocializmus ügyéhez hű párttagra azt a kötelességet rója, hogy szívós felvilágosító munkával, állandóan harcoljon a szövetkezeti eszme terjesztéséért, küzdjön a régi, megszokott, begyökerezett paraszti életmód élő, de már idejétmúlt szemlélete ellen. A szocializmus hívei tudatosítsák a még egyéni gazdákkal, hogy a szocialista mezőgazdaság megteremtése az egész nép, s benne a parasztság, tehát minden egyes gazda egyéni éröke is.

- A történelmi fejlődés különben is azt mutatja, hogy a társadalmi kérdések megoldásában nem lehet megállni félúton. Ez volt pártunk jelszava közvetlen 1945 után is, amikor a polgári demokratikus forradalom feladatait megoldva, a magyar munkásosztályt és szövetségeseit a szocialista forradalom győzelméért vezette harcba. E forradalom keresztülvitelét jelenti a mezőgazdaságban a termelészövetkozetek győzelme. A párt és a munkásosztály azzal, hogy 1945-ben szétbontta a félféudális nagybirtokrendszer bilincseit és felosztotta a földet a nincstelen parasztság milliói között, történelmi mértékkel mérve, csak félmunkát végzett. Az egyéni parcella megszabadította ugyan az országot a hárommillió koldustól, megszabadította a parasztságot az emberpiac szörnyűségeitől, a 30 filléres napszámtól, útát vetett a pusztító népbetegségeknek, s elindította a parasztság tömegeit az emberi élet útjain. De az egyéni parcella semmiképp sem biztosítja azt, hogy a parasztság modern, korszerű gazdálkodást folytasson, nem biztosítja azt, hogy állandóan fokozódó jólétben éljen, nem biztosítja azt, hogy mint osztály felszámolja a társadalom más osztályaihoz viszonyított kulturális, szellemi és politikai elmaradottságát.

/fol t.köv./

/Kállai beszéd....4.folyt/ §

Ezért a földosztás nagy művét be kell tetőzni a mezőgazdaság szocialista átszervezésével, mert ez teremti meg az egységes, kulturált, jómódu szocialista parasztsztyát, amely a munkásosztállyal szövetségben tovább halad a társadalmi fejlődés ranglétráján a szocializmus, majd pedig a kommunizmus felé.

- Tisztelt Országgyűlés !

- Az elmúlt évben egészségesen fejlődött a kulturális élet is. Az ellenforradalom kártevését felszámoltuk, s ezzel az eszmei-politikai konszolidáció felamata befejeződött a kulturális életben is. A szocialista kulturális forradalom, amelyet az ellenforradalom visszavetett, most tovább halad előre, s egyre nagyobb tömegeket fog át, részint mint a kultura élvezőit, részint mint a kultura alkotóit. Az irodalom és a művészetek legjobb képviselői ma már eredményesen vesznek részt népünk szocialista nevelésében. Bizunk abban, hogy a most újalakuló művészeti szövetségek eredményesen fogják segíteni a művészek és a nép kapcsolatának megszilárdítását, hozzájárulnak ahhoz, hogy a kultura munkásai a maguk tehetségével a szocialista Magyarországot felépítéséért küzdjenek.

- Kulturális életünk kérdései közül ezuttal csak az egyik legfontosabb kérdéstről: az ifjúság szocialista nevelésének megjavításáról, közoktatási rendszerünk reformjáról kívánok részletesebben szólni. Az iskolarendszer reformját elsősorban azért határoztuk el, mert az élet igen nagy lépésekkel haladt előre, s közoktatási rendszerünk elmaradt az élet fejlődésének ütemétől, különösen az ipar és a mezőgazdaság, a technika és a természettudományok fejlődésétől. Iskolarendszerünk legnagyobb fogyatékossága az, hogy a felnövekvő nemzedéket nem tanítja meg dolgozni, s így nem készíti elő megfelelően az életre.

- Mindennapos jelenség, tisztelt képviselőtársaim, hogy a középiskolát végzett ifjúság jelentős része huzódozik a fizikai munkától. Sajnos, a szülők egy része is csak akkor látja gyermeke jövőjét biztosítottnak, ha az valamiféle szellemi, hivatali pályára lép.

/folyt.köv./

/Kállai beszéd...4.folyt/ §

Sokan vannak, akik helytelen szemmel néznek az iskolára: azt gondolják, hogy gyermekeik iskoláztatása valamiféle menedékszigetet nyújt az általuk alacsonyabbrendűnek ítélt fizikai munka elől. Jelentős rétegek még mindig nem becsülik kellően a fizikai munkát. E helytelen és káros jelenség ellen fel kell lépni és növelni kell a fizikai munka becsületét. A szocialista iskola-rendszer lényege a felnövekvő nemzedék előkészítése arra, hogy közvetlenül és felkészülten vegyen részt a termelőmunkában. A szellemi és fizikai munka közötti különbség sem úgy tűnik majd el, hogy csökken a fizikai munkások száma és mindenki értelmiségi lesz, hanem úgy, hogy a fizikai munkások szellemi színvonala állandóan növekedik, s megközelíti és eléri a szellemi munkások színvonalát. Az iskolának ezt a feladatot kell megoldania és ezt a folyamatot kell segítenie. Ezért a megvalósítandó iskolareform alapelve az a követelmény, hogy az iskola adjon korszerű, általános alapműveltséget, adjon a tanulóknak politechnikai képzettséget és jártasságot a fizikai munkában, ismertesse meg velük az ipari és mezőgazdasági munka alapjait, s továbbtanulásra jogosító érettségi bizonyítvány mellett egy szakmában nyújtson olyan képzettséget, amelynek birtokában az ifjú nemzedék tehetségének és hajlamainak megfelelő életpályát választhat magának.

- Iskolarendszerünk átalakítása az egész társadalom ügye. Ezért iskoláink átalakítására mozgósítani kell a társadalom valamennyi osztályának, rétegének, valamennyi szervezeteinek erőforrásait. A kormány nemrég társadalmi bizottságot küldött ki az iskolai reformjavaslat kidolgozására. A reformjavaslatot széleskörű társadalmi vitára bocsátjuk, majd felhasználva a vita tapasztalatait, a jövő évben az országgyűlés elé terjesztjük. Valamennyi képviselőrsünk fontos feladata, hogy tanulmányozza hazánk oktatásügyét és saját erőfeszítéseivel járuljon hozzá a szocialista társadalmi rendnek megfelelő közoktatási rendszer megteremtéséhez.

- Az elmúlt év eredményeiben nagy szerepe volt az állami igazgatási szervek munkájának is. Az államapparátus munkája javult, elvégezte feladatait. A szocializmus építése meggyorsításának feladatai azonban megkövetelik azt, hogy az államhatalom és az igazgatás központi és helyi szervei, az országgyűlés, a minisztériumok, főhatóságok, valamint a tanácsok, tovább tökéletesítsék munkájukat.

/folyt.köv./

/Kállai beszéd....6.folyt/

Számítani kell az adminisztrációból a bürokratikus huzavonát, s olyan ügyintézési rendet kell meghonosítani, amely a feladatokat az összes lehetséges közül a leggyorsabb, legegyszerűbb, legolcsóbb és leghatékonyabb módon oldja meg. Állami szerveink akkor végezhetnek eredményesebb munkát, ha megvan a képességük arra, hogy az élet eleve kérdéseire tapintsanak, ha van erkölcsi és politikai bátorságuk ahhoz, hogy nyíltan felvessék a tömegeket foglalkoztató kérdéseket, ha eleendő szervező erejük van ahhoz, hogy az alkotó munkába magukat a tömegeket is bevonják.

- A szocializmus építésének meggyorsításában igen nagy jelentősége van a társadalom önkéntes tevékenységének. Az állami szervek és különösen a tanácsok munkaprogramjukban olyan, a tömegek mindennapi érdekeit szolgáló feladatokat tűznek ki, amelyekért a harcot, a fáradságot, a munkát, százezrek és milliók vállalják, mert a munka gyűrűlceit is száz-
ezrek és milliók élvezik.

- Tisztelt Országgyűlés! Örömmel látjuk, hogy fővárosunk valóban napról-napra szépül. Még is felteszem a kérdést: nem lenne-e itt az ideje annak, hogy például a budapesti dolgozókhöz, az értelmiséghez, a budapesti ifjúsághoz forduljunk és azt mondjuk nekik: Elvtársak! A második világháború befejezése óta romok éktelenkednek még fővárosunk egyes területein. Fontos középületek, értékes műemlékek jutnak pusztulás sorsára, mert a pénzt, amely helyreállításukhoz szükséges, lakóházak, kórházak és iskolák építésére kell fordítanunk. Elkezdtük a munkát, de eddig még nem tudtuk helyreállítani például a volt királyi várat. A kormányzót és cinkosait, támaszaival, a magyar földesurakkal és tőkésekkel együtt már régen elkergettük onnan, de használni ezt az épületet nem tudjuk, mert még magán viseli a 15 év előtti világhézagás nyomait. Állítom, tisztelt képviselőtársaim, ha a sok könny és panasz helyett, amit eddig a sajtóban és egyéb helyen elsírtunk - a társadalom erejére támaszkodtunk volna, nagyobb eredményeket értünk volna el például a vár helyreállításában is.

/folyt. köv./

/Kállai beszéd...7.folyt./

- Ezért azt gondolom, tisztelt országgyűlés, hogy a helyi szervek által irányított társadalmi tevékenység mértékét tovább kell szélesíteni. Az állam helyi szerveit arra kell nevelni, hogy ne várjanak mindent a központi hatalomtól, hanem a helyileg megoldható feladatokat végezzék el a lakosság társadalmi tevékenységének kibontakoztatásával. Ez az útja annak, hogy magasabb fokra emeljük a tömegek társadalmi, közösségi tudatát, növeljük saját erejükbe vetett hitüket, - ez az útja annak, hogy eltérhetlenné tegyük az állami szervek és a tömegek kapcsolatát.

- Tisztelt Országgyűlés!

- Az elmúlt évben általában javult a nemzetközi helyzet, s erősödtek hazánk nemzetközi kapcsolatai is. Tovább erősödött a szocialista tábor gazdasági és politikai hatalma és ennek nyomán növekedett nemzetközi tekintélye is. Erősödött a népek küzdelme a békéért, s növekedtek a béke fenntartásának, a háború elhárításának lehetőségei. A kapitalista államokban meglévő reakciós erők természetesen mindent elkövettek és elkövetnek, hogy megállítsák a nemzetközi feszültség enyhülésének folyamatát. Nagy erőfeszítéseket tesznek azért, hogy megtorpedózzák a párizsi értekezletet. Különösen aktív tevékenységet fejt ki ebben az irányban a nyugati blokk diplomácia. Új és új provokációs akciókat szerveznek a szocialista tábor országai ellen. Ilyen provokációnak lehet tekinteni azt a tényt, hogy az Egyesült Államok kongresszusa törvényt hozott az u.n. "rab nemzetek hetének" ünnepségeiről, amelynek keretében az Amerikai Egyesült Államok különböző városaiban felvonulnak a disszidensek és fellépnek a népi demokratikus országokból rubeudált burzsoá politikusok - az olyan Nagy Ferenc, Mikolajczyk és Kéthly Anna-félék - siratják a tőkés és a földbirtokosok elvesztett hatalmát, visszasírják birtokaikat és hatalmukat - /Marosán György: és a lovászi meg a kanizsai olajat / - miközben a magyar, lengyel és más, felszabadult népek "rabságáról" szónokolnak. Ahogy azonban a régi magyar közmondás mondja: "kutyaugatás, számarordítás nem hallik a mennybe", ugy ettől sem a mi hazánk, sem a testvéri népi demokráciák társadalmi rendje nem változik meg, sőt nemzetközi kapcsolataink sem szenvednek csorbát.

/folyt.köv./

/Kállai beszéd...8.folyt./

Az eddigi jelek szerint a nyugati imperialista körök provokációs tervei a bécsi nemzetközi ifjúsági találkozón is szögyenletes kudarcot vall.

- A kapitalizmus erőszakkal, fegyverrel, atom- és hidrogénbombával akarja megsemmisíteni a szocializmust. Egy dolog azonban a kapitalisták vágya és más dolog a reális történelmi helyzet. Vágyaik megvalósítására a kapitalistáknak már régen nincs erejük. A szocializmus megsemmisítésének u.n. "történelmi feladatáról" is már régen lekéstek: ezt a feladatot nem oldották meg 1918-1919-ben, nem oldhatták meg 1941-1945-ben, még kevésbé oldhatják meg most, 1959-ben, amikor a szocializmus világrendszeré vált, s a békeszerető népek erejével együtt hatalmasabb a kapitalizmusénál.

- Mi, kommunisták természetesen szintén szemben állunk a kapitalizmussal. De nekünk nincs olyan szándékunk, hogy más államok társadalmi berendezkedését erőszakkal megdöntsük. Mi a különböző társadalmi rendszerű államok békés egymás mellett élése politikájának vagyunk a hívei. Bár a két világrendszer gazdasági törvényei egymással ellentétesek, - mivel egy bolygón élünk - a nemzetközi piacon is egyre erősebben hatnak a kölcsönös gazdasági kapcsolatok kiterjesztésének, a kölcsönösen előnyös kereskedelem kifejtésének tendenciái. Ezért van az, hogy a Szovjetunió Kommunista Pártja irányvonala a két rendszer békés egymás mellett élésére, a gazdasági verseny kibontakoztatására kezd gyakorlati sikereket felmutatni. A Szovjetunió és az Amerikai Egyesült Államok viszonya az utóbbi időben javult. Javultak a két világrendszer vezető államának gazdasági és kulturális kapcsolatai. Megsokasodtak az államközi kölcsönös látogatásai is. A kapcsolatok kölcsönös elmélyítésére irányuló törekvéseiről tanuskodik a newyorki szovjet és a moszkvai amerikai kiállítás megrendezése is. Mindez azt bizonyítja, hogy a békés egymás mellett élés tendenciája kezd utat törni az Amerikai Egyesült Államok tőkésének körében is. Növekszik azoknak a tőkés köröknek a száma, amelyek kezdik felismerni, hogy a szocializmus javára megváltozott erőviszonyok idején a háború, a kapitalizmus számára már nem lehet előnyös, mert ez csak a kapitalista társadalmi rendszer teljes pusztulását vonhatja maga után, míg a békés egymás mellett élés és a kereskedelem még a kapitalisták számára is rejt magában üzleti lehetőséget.

/_ egymás mellett élés

/folyt.köv./

MTI KÜLÖN KIADÁS

BKK X. kiadás

1959 július 30.

12 óra 10 perc

/Kállai beszéd...9.folyt/

A békés egymás mellett élés politikája jut kifejezésre a szocialista világrendszer egységes külpolitikai fellépésében, de egyre inkább ezt a politikát támogatják a békéért harcoló népek milliói, közöttük a nyugati kapitalista országok nagy tömegei is. A szocialista tábor fejlődése, a nemzetközi kapcsolatok alakulása, reményt nyújt arra, hogy a Szovjetunióban a kommunizmus, a népi demokratikus országokban pedig a szocializmus építésének nagy történelmi műve nem a két világrendszer nyílt, háborús konfliktusain keresztül, hanem a békés egymás mellett élés alapján, a két rendszer békés versenyében oldódik meg. Ez a világ fejlődésének reális perspektívája, a fejlődés egyik nagyon fontos lehetősége. De azért, hogy a lehetőség valósággá váljék, még kitartóan kell harcolni. Világszerte mozgósítani kell a népek millióit a háborús uszító, megfélemlítésére. Erősíteni kell a népek harcait és fokozni kell a tömegek harcát a békéért, a demokráciáért és a szocializmusért. Véleményünk szerint a magyar dolgozó nép igazán és eredményesen a szocialista társadalmi rendszer gyorsabb ütemű építésével és a szocializmus felépítésével vehet részt és vesz részt ebben a küzdelemben.

- Tisztelt Országgyűlés! Az 1958. évi állami költségvetés végrehajtásáról szóló írásbeli és szóbeli jelentéssel, mint fejlődésünk reális helyzetképével, egyetértetek, azt a Magyar Szocialista Munkáspárt és a forradalmi munkás-paraszt kormány nevében és a magam nevében elfogadom, s képviselőtársaimnak is elfogadásra ajánlom. /Nagy taps.//MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B.13 kiadás

1959 július 30.

12 óra 10 perc

/Hirek.. 2 folyt./

Mátyás király vadásztanyáját, a híres bozsoki kastélyt négyszázhetvenezer forintos költséggel helyreállították. Az építkezést a napokban megkezdték.

x x x

Szombathelyen ebben az évben mintegy négy millió forintot költenek városfejlesztésre. A lakosság a városfejlesztési terv végrehajtását az elmúlt hat és fél hónap alatt háromszázhetvenezer forint értékű társadalmi munkával segítette. /MTI/

Csütörtökön 103 vagon áru érkezett a Nagyvásártelepre - Megjelent a piacon a zittai fajta, édeskes vöröshagyma

1959 július 30.

16

A Nagyvásártelepre csütörtökön reggel 103 vagon és 14 tehergépkocsi áru érkezett, ebből 36 vagon dara, 22 vagon burgonya, 8 vagon zöldborsó, 10 vagon paradicsom, 2 vagon zöldborsó, 11 vagon vegyes gyümölcs, 10 vagon sárgabarack és 4 vagon tojás.

A Csepel-szigeti bolgár kertészek megkezdték a zittai fajta, édeskes vöröshagyma árusítását, különként 2.40 forintért. Az állami élelmiszerboltok a tölteni való zöldborsó árát különként 60 fillérrel szállították le. A burgonya, a hagyma, a káposztaféle, a paradicsom, a levesbe való zöldség és a sárgarépa ára nem változott. /MTI/

A lengyel nagykövet bucsufogadása

1959 július 30.

17

Adam Willmann a Lengyel Népköztársaság magyarországi nagykövete szerdán este bucsufogadást adott. A fogadásra megjelent Kiss Károly, Marosán György, Somogyi Miklós, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, dr. Sik Endre külügyminiszter és a kormány több más tagja.

Ott volt a fogadáson a politikai, gazdasági és kulturális életünk több képviselője.

A fogadás meleg, baráti légkörben zajlott le. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 14. kiadás

1959 július 30

15 óra - perc

A közeli napokban autón, repülőgépen, hajón és vonaton újabb külföldi turistacsoportok érkeznek Budapestre, a magyar tengerpartra, az ország legszebb tájaira

1959 július 30

18.

Az idén lényegesen megnőtt az idegenforgalmunk: mind a baráti országokból, mind pedig nyugatról sorra érkeznek a kirándulók, turista csoportok, látogatók. A Német Demokratikus Köztársaságból érkezett vendégek egymást váltva június közepétől egészen szeptemberig négy-nyolc csoportban üdülnek Keszthelyen, Földvárton, Fertőden és Tihanyban. A közeli napokban 34 személygépkocsiból álló "karaván" jön hazánkba, hogy megismerjék Budapestet és az ország különböző tájait. Háttérrel két, autóbusszal pedig egy csoport látogat el hozzánk tiz napon belül.

Ugyancsak a közeli napokban a Szovjetunióból 11 turistacsoportot várunk. Egy-egy csoportban általában 35 vendég érkezik. A közeli napokban üdvözölhetünk öt román turista csoportot is.

Csehszlovákiából a napokban 26 csoportot várunk s augusztus 5-én 280 személlyel külön hajóutat indítanak Magyarországra. Ellátogat hozzánk hét olasz, 16 francia és belga, továbbá több osztrák kirándulócsoport is. /MTI/

Hatemeletes vetőmagtisztító üzem Orosházán

1959 július 30

19.

Orosházán a Kertmagtermeltető Vállalat 12 millió forintos költséggel, hatemeletes vetőmagtisztító üzemét építtetett. Az új üzemben megkezdődött már az idénymunka és az első havi tervet sikeresen teljesítve, csütörtökig 30 vagon vetőmagot tisztítottak meg. A gépekkel korszerűen felszerelt telepen 220 vagon hüvelyes, konyhakerti növény és takarmányrépa nemesített vetőmagot tisztítanak. A külföldi megrendelésre termesztett anyamagvakat nemcsak géppel, hanem még külön kézzel is válogatják. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 15. kiadás

1959 július 30

15 óra - perc

Szedik a csemegeszőlőt a mecseki szőlőskertekben

1959 július 30

20.

A mecseki szőlőskertekben megérett a Csabagyöngye. Csütörtökön több pécsi termelő szőlőjéből piacra kerültek az első kisebb tételek. Hamarosan mászszámra szállítják már a csemegeszőlőt az ország legdélibb hegyvonulatáról. A kedvező időjárás hatására a tőkék tele vannak fürtökkel. Más baranyai szőlőskertekben is érik már a gazdag termés. A dunaszekesi földművesszövetkezet például májdnem másfél mázsa Csabagyöngyét szállított Pécsre és Harkányba. /MTI/

Időjárásjelentés

A Meteorológiai Intézet jelenti július 30-án, csütörtökön délben:

A hőmérséklet nem változik

Az Atlanti Óceán északi részeiről származó hűvös léghullámok folytonos beáramlása következtében nyugat-Európában már napok óta esős az időjárás. A Skandináv-félsziget élénk északi szél, futó záporok és igen erős lehűlés kíséretében sarkvidéki levegő árasztotta el. Európa középső részzeitől keletre még tart a meleg.

Hazánkban szerdán a keleti megyékben napos idő volt, a Dunántúlon kisebb felhőfelvonulások zavarták meg a besugárzást. A délutáni óráktól kezdve a nyugati megyékben egy-két fokkal hűvösebb levegő szivárgott be és záporokat, zivatarokat okozott. A Duna-Tisza közén már csak egy-két helyen, az Alföld többi részén sehol sem hullott eső. Környéken 12, Marcaliban 6 mm csapadék volt. A hőmérséklet napközben 29-32 fokig emelkedett, éjszaka 16-20 fokig süllyedt.

Budapesten szerdán a napi középhőmérséklet 26.5 fok volt, a sokévi átlagnál 4.5 fokkal magasabb.

Budapesten csütörtökön 12 órakor a hőmérséklet 28 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 756 mm, alig változik.

Várható időjárás pénteken estig: felhőfelvonulások, több helyen futó esővel, esetleg zivattal. Hűsített déli-délnyugati, helyenkint átmenetileg élénkebb nyugati-északnyugati szél. A hőmérséklet alig változik. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 16-19, legmagasabb nap alatti hőmérséklet pénteken keleten 28-31, nyugaton 25-29 fok között. Távlatban kilátások: hűvösebb idő, további esőkkel, zivatarokkal.

Budapesten csütörtökön re... a Duna víz állása:

397 cm. /MTI/

B 16. kiadás

1959 július 30

15 óra 40 perc

Energetikai kiállítást és ankétot rendezett a Kohó- és Gépipari Minisztérium

1959 július 30

21.

A Kohó- és Gépipari Minisztérium utasítást adott ki, hogy az üzemek energiaszolgáltató és átalakító műveit, felhasználó berendezéseit fel kell szerelni műszerekkel. A műszerezéssel az a cél, hogy az üzemek energiafogyasztását minél gazdaságosabbá tegyék. A gyári szakembereknek az volt a véleményük, hogy ezt csak külföldi műszerekkel lehet elérni.

Ezért a Kohó- és Gépipari Minisztérium energetikai osztálya csütörtökön kiállítást és ankétot rendezett a Műszer- és Irodagépértékesítő Vállalat Népköztársaság uti mintatermében. A kiállításon a Magyar Optikai Művek a Mechanikai Mérőműszerek Gyára, az Elektromos Készülékek és Mérőműszerek Gyára, a Hőmezővási helyi Mérleggyár stb., termékeiből 50 különféle az energia gazdaságos felhasználását elősegítő műszert-, nyomásmérőket, feszültség szabályozókat, fogyasztásmérőket, automatikai elemeket stb., - mutattak be. Az ankéton a szakemberek elmondták, hogy eddig nem ismerték ezeket a hasznos magyar műszereket. Az ankét résztvevői délután megtekintették a Mechanikai Mérőműszerek Gyárban az automatika és az egyéb energetikai műszergyártást.

A kiállítás még két napig tart nyitva, hogy valamennyi gyár, üzem, érdekelt szakembere megtekinthesse. /MTI/

Teljes erővel megindult a cséplés

1959 július 30.

23.

Hajnaltól késő estig zugnak már a cséplőgépek a szérükön. A tartós esőzések után beállott néhány napos száraz idő lehetővé tette, hogy a gabonabetakarítás nagy munkáját minden erőt mozgósítva folytassák.

Szabolcs-Szatmár megyében a termelészövetkezetek és az egyénileg gazdálkodók kévékkel rakott szekerei, vontatói és teherautói szinte egymást érve haladnak a falvak ut-

/folyt. köv./

BKK 1. kiadás

1959 július 30

15 óra 25 perc

Az Országgyűlés csütörtöki ülése

1959 július 30

Az Országgyűlés csütörtöki ülését dr. Vass Istvánné, az Országgyűlés alelnöke nyitotta meg.

Az Országgyűlés először új tagokat választott a mezőgazdasági, illetve a szociális és egészségügyi bizottságban elhalálozás folytán megüresedett helyekre. A mezőgazdasági bizottságba Németh Imre, a szociális és egészségügyi bizottságba Vass József képviselőt választották meg.

Az Országgyűlés ezután áttért a Magyar Népköztársaság Polgári Törvénykönyvéről szóló törvényjavaslat tárgyalására. A törvényjavaslat előadója dr. Mező Ferenc igazságügy-miniszter volt.

Bevezetőben hangsúlyozta: - Népi demokráciánknak dicsőítő székébe, hogy sorra teljesíti mindazokat az évszázados tartozásokat, amelyekkel a letűnt uralkodó osztályok népünknek adósei maradtak. A munkásosztály vezetésével valósult meg a demokratikus földreform, a kulturális forradalommal a műveltség egész dolgozó népünk közös kincsévé vált és - hogy a jog területéről is említsek példát - a Magyar Népköztársaság alkotta meg a magyar nép alkotmányát. A tisztelt Országgyűlésnek bejelenthetem a Polgári Törvénykönyvet, amelynek megalkotását az első magyar forradalmi országgyűlés az 1848:XV. törvénycikkkel elrendelte, s amelyet a magyar burzsoá-feudális uralkodó osztály száz éven keresztül, több kísérlet ellenére, sem tudott megvalósítani. Szocializmust építő államunk elkészítette és a törvényhozás elé bocsátja.

- Nem érdektelen ismertetni a tisztelt Országgyűlés előtt az okokat, amelyek a burzsoá törvényhozásnak ezeket a kísérleteit csődbejuttatták. A fő ok az volt, hogy a burzsoázia és a földesurak érdekeinek sokkal inkább megfelelt a birói gyakorlaton alapuló bizonytalan szokásjog, mint az írott törvénykönyv. A burzsoázia jogtudósai a magyar magánjognak ezt a jellegét egyenesen érdemnek tudták be, s szerintük ebben a magyar jogalkotó géniusz nyilvánult meg.

/folyt. köv./

/Az Országgyűlés...1.folyt/

Ez a sajátosság azonban egyáltalán nem a jogalkotó géniusznak, hanem az uralkodóosztály érdekeinek a megnyilvánulása, s az uralkodóosztály különösen a fasiszmus korszakában, nagyon is vigyázott arra, hogy a saját, ugynevezett törvényességével ne korlátozza önmagát.

A továbbiakban röviden összefoglalta azokat a megfontolásokat, amelyek szükségessé és időszzerűvé tették a Polgári Törvénykönyv javaslatának kidolgozását.

- Népi demokráciánk olyan magánjogi jogrendszert kapott örökségbe, amely alkalmatlan volt arra, hogy az épülő szocializmus viszonyai között a jog előrevivő szerepét betöltse. Ez a magánjog ugyanis nemcsak gyökerében eltérő társadalmi-gazdasági viszonyokon nyugodott, hanem - egységes kódex hiányában - a százszentéves bírói gyakorlat szövevényéből állott. Ilyen jogrendszerben csak a beavatottak igazodhattak el. Ilyen áttekinthetetlen, bizonytalan és bonyolult jogrendszer - függetlenül a szabályok kapitalista tartalmától - már formája miatt sem alkalmas a szocialista törvényességet követelő és megvalósító állami és társadalmi rendszer számára.

- A régi magyar magánjog nemcsak formája, hanem tartalma miatt alkalmatlan népi demokratikus társadalmunk számára. A megváltozott társadalmi viszonyok eddig is halaszthatatlanná tették sok új részlet szabály megalkotását. Ezek a részletjogszabályok rendkívül hasznos feladatot töltöttek be, a polgári jog rendszerét azonban tovább bonyolították. Szükség volt tehát a rendszerző, kodifikációs munkára, amely ezeket az önmagukban helyes és haladást jelentő részletjogszabályokat a szocialista jogrendszer elvi alapjain egységes egészzé ötvözi.

- Az Országgyűlés előtt fekvő javaslat messzemenően számot vet azzal a ténnyel, hogy átmeneti korszakban élünk, s nálunk - különösen a mezőgazdaságban - még jelentős mértékűek a nem szocialista jellegű életviszonyok. Az 1928 évi magánjogi törvényjavaslatnak több mint 2100 paragrafusával szemben javaslatunk csupán 685 paragrafusból áll. Javaslatunk szabályozza a jelenlegi életviszonyokat, de előre is mutat és segíti a fejlődést.

/folyt.köv./

/Az Országgyűlés...2.folyt/

- Az ellenforradalom fegyveres leverése óta a párt és a kormány intencióinak megfelelően jelentős eredményeket értünk el a szocialista törvényesség megszilárdításában. Állami szerveink egyre következetesebben szigorúan a törvények alapján járnak el. A szocialista törvényességnek azonban ez csak egyik oldala. A szocialista törvényesség teljes szilárdsága csak akkor biztosítható, ha nemcsak az állami szervek, hanem az állampolgárok is messzemenően betartják a jogszabályokat. A polgári jogi kódex megalkotása, amely világosan és félreérthetetlenül leszögezi az állampolgárok és az állami szervek jogait és kötelezettségeit a vagyoni viszonyok terén, minden bizonytalanságot elhárítva a vagyoni viszonyok terén, minden bizonytalanságot segít a jogok bírói kényszer nélküli érvényesülését és a kötelezettségek önkéntes teljesítését. A Polgári Törvénykönyv komoly, érvelő hatást fejt majd ki az állampolgárokra és az állami szervekre, a jogkeresőkre és a jogalkalmazókra.

A továbbiakban felhívta a figyelmet arra, hogy a Polgári Törvénykönyv javaslatának első tervezetét a kormány határozata alapján az Igazságügyminisztérium kinyomtatta és széleskörű vitára bocsátotta. A vitában - amelynek megszervezésében a Hazafias Népfront tekintélyes részt vállalt - több ezer észrevétel hangzott el, nemcsak jogászok, hanem a lakosság széles köréből is. Ez jól mutatja, hogy népünk magának tekintette a Polgári Törvénykönyv javaslatát.

Nezvál Ferenc ezután arról szólt, hogy milyen a javaslat fogalmazása, stílusa, kifejezésmódoja. A mi törvényeink ezen a téren jelentősen eltérnek a burzsoá jogalkotás termékeitől. A burzsoá törvényszerkesztők megelégedtek azzal, ha a jogszabályokat csak egy szűk réteg, a "kiváltságosok" érthették meg. Mi úgy szövegezzük meg törvényeinket, hogy a dolgozók könnyen eligazodjanak a különböző szabályokban és hogy tisztában legyenek jogaikkal és kötelezettségeikkel. Reméljük, hogy ezt a törekvésünk eredményes volt, s a jogszabályok közérthetőek.

Ezután hangsúlyozta, hogy a javaslat főleg az állampolgárok és a szocialista szervezetek vagyoni viszonyait szabályozza, és a szabályozást azonos elvi alapokon tudja megoldani.

/folyt.köv./

/Az Országgyűlés...3.folyt/

A javaslat eleve különbséget tesz a tulajdonjog különböző formái között. Nyomatékosan kiemeli a társadalmi tulajdont - és pedig annak mindkét formáját, az állami és a szövetkezeti tulajdont - , kimondja a társadalmi tulajdon fokozott védelmének elvét és a társadalmi tulajdon megővését minden állampolgár kötelességévé teszi. Külön kiemeli a törvény az állami vállalat igazgatójának az állammal szemben fennálló felelősségét. Nagy gondot fordít a javaslat a szövetkezeti tulajdon védelmére is és elsősorban a szövetkezeti tagoktól várja el, hogy a szövetkezet vagyont fokozott körültekintéssel, elővigyázattal óvják, védjék. A javaslat azonban nem csupán a társadalmi tulajdont részesíti védelemben. Védi a dolgozók személyi tulajdonát is. A párt politikájának tesz előget a javaslat, amikor a magántulajdonos dolgozó paraszatok és kisiparosok számára is megteremt a termelési biztonságot, feltéve, hogy tevékenységük nem sérti a köz érdekeit.

- A szocialista társadalom a tulajdonviszonyok megváltoztatásával, a kizsákmányolás megszüntetésével új, tisztább erkölcsi eszményeket valósít meg. A kapitalista társadalom könyörtelen harcát "mindenki mindenki ellen" - a felszabadult társadalomban együtt élő, egymást segítő, a köz érdekében munkálkodó öntudatos dolgozók kollektívája váltja fel. Az új társadalom új erkölcsiségének kifejezésre kell jutnia a szocialista jogszabályok magasabb erkölcsi színvonalában is és ezért tanulságosnak tartom, ha a javaslat rendelkezéseit abból a szempontból is véli tekintjük, hogyan tükröződnék bennük a szocialista együttélés szabályai.

Az igazságügyminiszter ezután az új szocialista erkölcs követelményeit kielégítő jogi megoldásokról beszélt, hangsúlyozta, hogy a törvény egyfelől a köz érdekének a tiszteletére, másfelől embertársaink megbecsülésére nevel.

- A szocialista építőmunka most soronlevő legfontosabb feladata, hogy a mezőgazdaság terén is megvalósítsuk a szocialista termelési viszonyokat.

/folyt.köv./

/Az Országgyűlés...4.folyt/

A mezőgazdaság szocialista átszervezésére és a termelőszövetkezetek megszilárdítására a polgári jog eszközeit is fel kell használnunk. Rá kívánok mutatni a javaslatnak néhány olyan jellegzetes rendelkezésére, amely közvetlenül a termelőszövetkezeti mozgalom fejlesztését tartja szem előtt. Ezek sorában első helyen kell megemlíteni azt, hogy a törvény a szövetkezetek szocialista jellegének megfelelően megadja a szövetkezetek működésének alapvető szabályait. Hangsúlyozza a javaslat a szövetkezeti politika legfontosabb alapelveit: az önkéntességet és a tagok jogainak egyenlőségét, a szövetkezeti demokrácia megvalósulása érdekében pontosan rögzíti a közgyűlés hatáskörét, a szövetkezetek szervezetét és vagyoni felelősségét. Rendez olyan kérdéseket, mint például a megalakulás módja és feltételei, valamint a felelőselemelosztás alapvető módja. Természetesen a javaslat itt sem lép fel azzal az igénnyel, hogy minden részletre kiterjedő szabályozást nyújtson; ez külön jogszabályok feladata. A javaslat elkészítésénél mindenesetre gondosan ügyeltünk arra, hogy a mezőgazdasági termelőszövetkezetekről szóló, nemrégiben megjelent jogszabállyal a vázlatosan ismertett alapelvek teljes összhangban legyenek.

- Az országos vitában a tervezet leginkább vitatott része az öröklési jogot szabályozó anyag volt. A javaslat öröklési jogi vonatkozásban lényegében a jelenlegi jogot tartja fenn, kiküszöböli azonban azokat a hiányosságokat, amelyek a gyakorlatban jelentkeztek és egyszerűbb megoldást ad.

- Amikor a Polgári Törvénykönyvnek a politikai jelentőségét méltatjuk, ezt az ellenforradalom leverése óta elért politikai és gazdasági konszolidációval összefüggésben kell tennünk. Része volt a párt és a kormány nagy eredményeiben annak is, hogy a párt és a kormány szilárd törvényességre törekszik és ezen a téren az ellenforradalom fegyveres leverése után előállt bonyolult és nehéz helyzetben sem engedett meg semmiféle lazítást.

/folyt.köv./

/Az Országgyűlés...5.folyt./

A törvényesség szigorú betartása előmozdította és alátámasztotta a politikai és gazdasági konszolidációt. A politikai és gazdasági konszolidációt pedig csak úgy érthetjük el ilyen rövid idő alatt, hogy a párt és a kormány helyes politikáját a dolgozó nép magáévá tette és megvalósítását szorgalmas munkájával segítette. A párt és a kormány vezetői ismételten hangsúlyozták, hogy milyen jelentős szerepük volt a politikai és gazdasági konszolidáció megteremtésében az igazságügyi szerveknek, a jogászai munkának. A Polgári Törvénykönyv javaslata és az előkészületben levő többi jelentős törvény azt a célt szolgálja, hogy még jobban alátámasszuk a politikai és gazdasági stabilizációt, még fokozottabban megteremtjük a jogi élet terén is a stabilizációt, a kulturált bírói, ügyészi és államigazgatási munka előfeltételét.

- A Polgári Törvénykönyv javaslata tartalmában és formájában következetesen szocialista alkotás. Szilárd alapkövet jelenti a szocialista jogrendszer teljes kiépítésének és világos szabályaival, előremutató megoldásaival, a dolgozó nép jogtudatának megfelelő alapelveivel. Ezzel tudja tölteni azt a megtisztelő feladatot, amely a szocialista jogalkotás osztályrészül jutott: segítséget fog nyújtani a szocializmus további építéséhez és megvalósításához, hozzájárul a szocialista erkölcs érvényrejutásához és megszilárdításához és ezzel megvalósítja azt az összhangot, amelynek a társadalmi viszonyok és az azt szabályozó jogintézmények között szükségképpen fenn kell állnia.

Az Országgyűlés jogi és igazságügyi bizottságának tagjai az előkészítés munkájában messzemenően résztvettek, két ülésen foglalkoztak a nagyterjedelmű törvényjavaslattal és annak indokolásával. A két ülésen egyes jelentősebb kérdésekről beható vita alakult ki és ennek eredményeként néhány érdemi és szövegezési kérdésben a bizottság módosító, illetve kiegészítő javaslatokat terjesztett az Országgyűlés elé. Ezeket a javaslatokat a képviselők megkapták.

/folyt.köv./

/Teljes erővel.... folyt./

cáin. Csütörtökön például több mint 20.000 szekér és 170 vontató vett részt a munkában. Ily módon jól kihasználhatják a 345 cséplőgépet. A cséplőcsapatok rendszerint hajnali három órakor kezdenek és sok helyen még este tíz órakor is zúgnak a gépek. A szorgalmas munka eredményeként naponta csaknem 50.000 mázsa kenyérnekvaló kerül a raktárakba.

Csongrád megyében négy nap óta tart a jó idő, a beázott keresztek megszáradtak és folyamatos hordással biztosították a cséplőcsapatok zavartalan munkáját. Eddig a 190.000 holdon termelt kalászos termésének 35 százalékát csépelelték el.

Baranyában 500 szőrűn dolgoznak a cséplőcsapatok. Eddig több mint 300.000 mázsa kenyér és takarmánygabona van a raktárakban. A cséplési eredmények azt mutatják, hogy mind az őszi árpa, mind a buza termése legalább tíz százalékkal meghaladja az utóbbi évtized termésátlagát. Megélénkült a terményforgalmi vállalat átvivőtelepeinek környéke is. Mohácson például az elmúlt hat nap alatt 50 vagon gabonát vettek át. A megye termelői egyébként 80 vagon árpát és 256 vagon búzát adtak el eddig az államnak.

A zalai falvakban 400 cséplőgép dolgozik. Az egyénileg gazdálkodók kalákában hordanak, s így a gépek folyamatosan dolgozhatnak. Ebben az időszakban több helyen még a tehénfogatókat is igénybe veszik, hogy minél előbb tiszta legyen a határ. A termelőszövetkezetekben és az egyéni gazdaságokban egyaránt nagy mértékben meggyorsította a behordást és a cséplést az, hogy csütörtökön meggyorsította befejezték a kenyérgabona aratását.

Békés megyében 750 cséplőgép ontja a magot. Az eddigi tapasztalatok szerint búzából 12, őszi árpából 14-16 mázsa körül van az átlagtermés. A medgyesegyházi Gépállomás körzetében csupán előcséplésként 180 vagon gabonát engedtek a zsákokba. /MTI/

B.18 kiadás 1959 július 30. 16 óra 15 perc

Befejezés előtt az aratás, meggyorsult a hordás, jól haladnak a tarlóhántással és a másodvetéssel

1959 július 30.

24.

A Földművelésügyi Minisztérium tájékoztatót adott a nyári mezőgazdasági munkákról, amelyben elsősorban a gabonabetakarítás jelenlegi helyzetét ismerteti. Hangsúlyozza a jelentés, hogy az esős időjárás aratásra alkalmas szüneteit általában jól kihasználták a termelők. Az őszi árpa aratása az egész országban befejeződött. A többi gabonaféle aratása is jó ütemben halad: a termelősövetkezetek és az egyéni termelők a rozsnek 95 százalékát, a tavaszi árpának 92 százalékát, az őszi búzának pedig 88 százalékát aratták le eddig, a zab vetésterület 55 százalékát takarították be a termést. Csongrád és Somogy megyében teljesen befejezték a gabona aratását. A rozs aratásával kilenc, a tavaszi árpa aratásával nyolc, a buza aratásával pedig három megyében végeztek.

A termelősövetkezetek aratási munkáiban igen jó segítséget nyújtottak a gépállomások. Július 20.-ig 400.000 holdról takarították be a gabonát a gépállomások brigádjai. A hosszúra nőtt szalma és a gyakori megdőlés ellenére az aratógépek eddigi teljesítménye jónak mondható: a kévekött és rendre vágó aratógépek átlagteljesítménye 110, a kombájnoké pedig 81 hold. Az állami gazdaságok a gabona betakarítás több mint 90 százalékát végzik gépekkel, ezért a gyakori záporok különösen nagy akadályt jelentettek. A kedvezőtlen idő ellenére az őszi búzának 67, a rozsnek 70, a tavaszi árpának 88, és a zabnak 47 százalékát takarították be eddig. A legutóbbi napokban nagy lendülettel fogtak az állami gazdaságokban az aratáshoz, már a gépállomások is kapnak segítséget s így előreláthatólag néhány nap múlva befejezik a gabona betakarítását.

Jó ütemben halad a termelősövetkezetekben és az egyéni termelőknél a kereszttekbe rakott gabona behordása: a learatott gabonának eddig körülbelül 40 százalékát hordták be cséplő-szérűkre. Különösen jól halad a hordás Győr-Sopron, továbbá Tolna, Hajdu-Bihar, Bács-Kiskun, valamint Szabolcs-Szatmár, Komárom és Baranya megyében, ahol a learatott gabonának már csaknem felét behordták. Az ország más vidékein 30-35 százalékánál tartanak. A legutóbbi napokban a kedvező időjárás hatására észrevehetően meggyorsult a hordás és cséplés.

/ folyt. köv. /

B.19 kiadás 1959 július 30. 17 óra 10 perc

/Befejezés előtt... folyt /

Az aratás kezdetén még lassu ütemben haladó tarlóhántást a legutóbbi időben jó iramban folytatták. A termelősövetkezetek és az egyéni gazdák csupán a múlt héten 200.000, az állami gazdaságok pedig kb. 30.000 holdon végezték el a tarlóhántást. A learatott gabona vetésterületnek körülbelül 25-26 százalékán buktatták le a tarlót országosan. Ezen belül az állami gazdaságok a tarlóhántás 60-70 százalékát végezték el.

A csapadékos időjárást csaknem minirennt jól kihasználták, a másodnövények vetésére. Az elmúlt napokban főleg kölest, mohart és csalamadét vetettek.

Az aratás befejezésével mind több erőt összpontosítanak a gazdaságok a cukorrépa- és kukoricatáblák gazolókapálására. A nyári kapálásokkal tovább növelik a kapásnövények egyébként is bőségesnek ígérkező terméshozamát. A megyék többségében a lucerna második kaszálását, Békés, Csongrád, továbbá Szabolcs-Szatmár megyében pedig a vöröshere második kaszálását is befejezték. A szőlőkben és gyümölcsösökben a lisztharmat és az alampoly elleni permetezést folytatták. A peronoszpóra további kártételét gondos permetezés ekkel sikerült megakadályozni. /MTI/

A belga építőművész-szövetség elnöke Budapesten

1959 július 30.

26.

A Magyar Építőművészek Szövetségének meghívására egyheti tartózkodásra hazánkba érkezett Joseph Moutschen, a belga építőművész szövetség elnöke. Utjának célja, hogy tanulmányozza a magyar műemlék-épületeket és megtekintsen több új építkezést. Joseph Moutschen már több épülő budapesti lakótelepet keresett fel, majd meglátogatja néhány nagyobb vidéki város lakásépítkezéseit. /MTI/

Az iparág dolgozóinak munkaversenyéről tanácskozott a ruházati szakszervezet központi vezetősége

1959 július 30.

25.

A Ruházatipari Dolgozók Szakszervezetében csütörtökön kibővített központi vezetőségi ülésen vitatták meg a munkaversenymozgalom helyzetét. A tanácskozáson résztvettek az üzemi bizottságok titkárai is.

Varga József a szakszervezet főtitkára elmondotta, hogy az utóbbi hetekben megváltoztak, illetve kiterjedtek a kongresszusi verseny céljai. Míg korábban csak a tervben meghatározott és megrendelt árukat készíthették el, most a vásárlóerő növekedését figyelembe véve szükség van arra, hogy a tervezettnél több terméket adjanak át a kereskedelemnek. Eredetileg 15 millió forint megtakarítását vállalták a ruhagyárak dolgozói, a napokban lezajlott termelési tanácskozásokon újabb felajánlásokat tettek a termelés fokozására. Az év második felében ilyen módon terven felül harmincnégy millió forint értékű készruhát juttatnak az üzletekbe. Ez egyben azt is jelenti, hogy ha vállalásaikat teljesítik, körülbelül hat napi bérnek megfelelő nyereségrészesedéshez juthatnak az iparág dolgozói.

A beszámoló és a felszólalások azt tükrözték, hogy a nagy és a közepes ruhagyárakban a legélénkebb a verseny. Akad azonban néhány kisebb üzem, ahol a gazdasági vezetés és a szakszervezetek versenyszervező, nevelő munkája nem elég rendszeres és átható. Az iparág üzemeinek többségére azonban nem ez a jellemző. A Május 1. Ruhagyárban például hetenként megvizsgálják, kik esélyesek a versenyben és minden hétfőn reggel közlik azt. A Debreceni Ruhagyárban magnetofon-szalagra veszik a legjobb dolgozók nyilatkozatait és a hangos-bemondón ezekből összeállított műsorokat adnak. A dolgozók közül sokan igénylik, hogy résztvehessenek a szocialista brigád címért küzdő csoportok munkájában.

A szakszervezet központi vezetősége a megbeszélésen elhatározta, hogy a verseny-nyilvánosság eszközeiről, módszereiről, tapasztalatcserét és kiállítást rendeznek, ezenkívül az ősszel megtartják a szakma kiváló dolgozóinak, újitóinak tanácskozását. /MTI/

/Az Országgyűlés...6.folyt/

- A jogi és igazságügyi bizottság abban a kérdésben is állástfoglalt, hogy mi legyen a törvényjavaslat tárgyalási módja. A bizottság nevében az Országgyűlés ügyrendjének 32. paragrafusa alapján azt a javaslatot terjeszttem a tisztelt Országgyűlés elé, hogy a Polgári Törvénykönyvjavaslatát általánosan és részleteiben együttesen tárgyalja és azt a jogi- és igazságügyi bizottság által javasolt módosításokkal fogadja el. /Nagy taps./

A miniszter előadói beszéde után elsőnek dr. Dabronaki Gyula képviselő szólalt fel.

- Amikor a párt és a kormány 1953-ban a jogalkotó szervek feladatává tette az egész magyar jogrendszer átfogó szabályozását - mondotta - egyik legfontosabb cél a szocialista törvényesség megszilárdítása volt.

- A jogszabályok egyben nevelik is a társadalom tagjait a törvényes rendelkezések tiszteletbentartására és jogaiknak a törvény keretei között történő gyakorlására. Ugyanakkor feltétlenül előmozdítják, hogy állami szerveink is - elsősorban bíróságaink - mindig a törvények előírásának megfelelően, a törvények rendelkezéseire hiven szolgáltatassanak igazságot a jogkeresőknek.

- A Polgári Törvénykönyv megalkotásánál nyilván jelentős mértékben megszünteti azt a ma már egyre szűkebb körben érvényesülő helyzetet, hogy az állampolgárok vagyoni vitákat csak nehezen tudják közösen megoldani, még pedig azért, mert nincs egységes, egyöntetűen gyakorolt polgári jog és ezért nem ismerhetik a jogi előírásokat.

- A szocialista igazságszolgáltatás egyik fő jellemzője, hogy abban fontos szerepet töltenek be a dolgozó nép képviselői, a népi ülnökök. A jövőben sokkal hatékonyabban tölthetik majd be szerepüket a polgári jogi perekben, mert rendelkezésükre áll majd a Polgári Törvénykönyv. A törvénykönyv megalkotása tehát jelentős lépés a szocialista törvényesség teljes megvalósulásában.

/folyt.köv./

BKK 8. kiadás 1959 július 30. 11 óra 3 perc

/Az Országgyűlés...7.folyt/

Pontosságát az is aláhuzza, hogy az életviszonyoknak olyan körét szabályozza, amelynek minden állampolgár és állami szerv minden nap részese. Aligha van olyan állampolgár, akit ne érdekelne, hogy például személyi tulajdonával miként rendelkezhet, vagy mit tehet akkor, ha az általa vásárolt dolgok minősége hibás, s milyen igényekkel léphet fel, ha más neki kárt okoz. A polgári jog szabályai tehát az emberek legköznapibb kapcsolatait is rendezik, ezért a szabályok megismerése mindenkinek fontos érdeke.

A képviselő a Polgári Törvénykönyvről szóló törvényjavaslatot a módosítással együtt elfogadta.

Sási János a Polgári Törvénykönyv mezőgazdasági vonatkozású rendelkezéseivel foglalkozott.

- A termelőszövetkezetekre vonatkozó rendelkezések - mondotta - teljes összhangban vannak a már érvényben lévő jogszabályokkal. Bár a javaslat valamennyi szövetkezeti fajta vonatkozásban tartalmaz rendelkezéseket, figyelemmel van a mezőgazdasági termelőszövetkezetek sajátosságaira. Kimondja, hogy a szövetkezetek célja elsősorban a gazdasági termelés, de ezen túlmenően az is, hogy fokozottan hozzájáruljanak tagjaik szociális és kulturális felemelkedéséhez, szocialista neveléséhez. Nagyjelentőségű a szövetkezeti tulajdonról szóló rendelkezés, amely kimeli, hogy ennek kezelése a szövetkezeti terven alapul, amelynek viszont összhangban kell lennie a népgazdasági tervvel. A termeléshez szükséges gépek és más eszközök nem csupán állami, hanem szövetkezeti tulajdonban is lehetnek.

- A törvénykönyv szabályozza a földhasználati jogot is, amely alatt a kultatáson alapuló szocialista földhasználatot kell érteni. Ennek jellemzője, hogy társadalmi tulajdonban vagy kezelésben lévő földön áll fenn, általában ingyenes és határidő nélküli. A földhasználó kivételes esetektől eltekintve ezt a jogát másra át nem ruházhatja, a földet bérbe nem adhatja.

/folyt.köv./

BKK 9. kiadás

1959 július 30.

11 óra 15 perc

/Az Országgyűlés...8.folyt/

- A termelőszövetkezetek érdekeit védő számos részletszabályon kívül megemlítendő még a haszonbérbe adott földek kérdéseinek rendezése, amely különösen a megőregetett dolgozó parasztokat érinti. A háztáji gazdaság körébe tartozó vagyontárgyakra a törvényjavaslat megállapítja a tagok személyi tulajdonjogát. A mezőgazdaság egészét érintő rendelkezések biztosítják a megátalajdon törvényes védelmét, amíg a tulajdonos ezt a jogát a köz érdekeivel összhangban gyakorolja. A termelés érdekében a törvénytervezet kizárja annak lehetőségét, hogy valaki megművelés nélkül hagyja ingatlanát. A kisebb jogviták elintézésére lehetővé teszi, hogy ezekben a helyi tanácsok végrehajtó bizottságai határozatot hozzanak és ezzel csökkentsek a bíróságok munkáját.

- A haszonbérletre vonatkozó rendelkezések gondoskodnak arról, hogy a haszonbérlet ne sértse az általános gazdasági érdekeket, megakadályozzák a spekulatív jellegű haszonbérbeadást és hathatós védelmet nyújtanak a haszonbérbeadás ellen. A népgazdasági érdek figyelembevételével szabályozzák a termelési és értékesítési szerződésekkkel kapcsolatos jogi kérdéseket.

Végül helyesléssel állapította meg, hogy a törvényjavaslat az öröklési jogi szabályoknál nem törekedett öncélú változtatásra, minthogy az öröklési szabályok jórészt a dolgozó parasztság megszokta és mivel a legfontosabb reformokat a felszabedulás utáni jogalkotás és részben a bírói gyakorlat már megvalósította. A törvényjavaslatot a módosításokkal együtt elfogadta.

HA/E Fm Bodonyi Pálné képviselő szólalt fel ezután. Többek között hangsúlyozta: a törvényjavaslat nagyon helyesen megköveteli minden állampolgártól és minden szervtől, hogy a termelésben és a mindennapi életben egyaránt az új, kialakulóban lévő szocialista együttműködés, a kölcsönös segítségnyújtás szellemében cselekedjenek.

/folyt.köv./

BKK 10. kiadás 1959 július 30. 16 óra 10 perc

/Az Országgyűlés...9.folyt./

- Éppen azért, mert e területen vannak még kívánivalók - folytatta - különösen fontos, hogy jogszabályaink tovább erősítsék a szocialista erkölcsi befogást.

A képviselő emlékeztetett arra, hogy az emberek gondolkodásában még él a kapitalizmus hatása; vannak, akik üzérkedéssel, zsorával foglalkoznak, meg nem engedett keretek között folytatnak kisipari tevékenységet. Különösen vidéken sok gondot ad a biróságoknak a tartási és az évi áradéki szerződések kapcsán felmerülő viták megoldása. Előfordul, hogy az idősök eltartására szerződésben vállalkozók a vagyon megszerzése után mind kevésbé gondoskodnak az öregekről, sőt, ki akarják őket üldözni házukból. E vonatkozásban ugyancsak fontos szerepe lesz az új Polgári Törvénykönyvnek.

Ezután a törvényjavaslatnak a jogok gyakorlásával és a kötelezettségek teljesítésével kapcsolatos szakaszaival foglalkozott. Utalt arra az új vonásra, hogy a javaslat szellemében mindkét szerződő fél köteles a szerződés teljesítését elősegíteni, hiszen közös érdekről van szó.

Végül Bodonyi Pálné a női egyenjogúság kérdéseivel foglalkozott, hangoztatva: a Polgári Törvénykönyv a magatartásai között tovább erősíti a ma már mind szélesebb körben érvényesülő gyakorlatot, amely teljes egyenjogúságot és szabadságot biztosít a nőknek a társadalmi, a gazdasági, a politikai és a kulturális élet minden területén.

- A javaslat törvénybeiktatását megszavaztam, főképpen azért, mert ez a törvénykönyv nemcsak a bírói gyakorlat segédeszköze, hanem hozzájárul a szocialista erkölcs- és eszméinek elterjedéséhez is - fejezte be felszólalását.

/folyt.köv./

BKK 11. kiadás 1959 július 30. 17 óra 10 perc

/Az Országgyűlés...10.folyt./

Dr. Tatár Kiss Lajos, Hajdu-Bihar megyei képviselő, felszólalásában a Polgári Törvénykönyvnek a társadalmi tulajdonnal kapcsolatos fejezeteivel foglalkozott.

- Fejlődésünk eredményeként állandóan nő a széles dolgozó rétegek szocialista jogtudata és egyre csökken a társadalmi rendünket durván sértő, tehát büntetőjogi szankciókat igénylő események száma. Szocializmust építő társadalmi rendünk gazdasági alapja a népgazdaság szocialista rendszere, amelyben a termeléseszközök zömmel társadalmi tulajdonban vannak, - folytatta beszédét a képviselő, majd rámutatott: - Tudjuk, hogy a tőkés tulajdont védő társadalmi rend és jogszabályai mögött mennyi sötét bűn, csalás, erőszak, férfiak, nők, gyermekek könyörtelen kizsákmányolásának elősegítése húzódik meg. Ha a kapitalisták szentnek és sérthetetlennek tartják a tőkés magántulajdont, úgy vélem, annál inkább szentnek és sérthetetlennek kell nekünk tartanunk a társadalmi tulajdont, a dolgozó nép vagyonát. Helyes, ha jogszabályaink ezt olyan világosan fejezik ki, mint a Polgári Törvénykönyv. A társadalmi tulajdon védelmét szolgáló jogszabályok akkor lesznek igazán hatásosak, ha azok megtartásánál elsősorban nem a kilátásba helyezett szankcióktól való félelem, hanem az össznépi és az egyéni érdekek összefüggésének megértése, az állami és a szövetkezeti tulajdon jelentőségének felismerése a fő hajtóerő.

Ezt követően a felszólaló több példával bizonyította a szocialista tulajdon kezelésében tapasztalható nagyarányú fejlődést, majd a szövetkezeti tulajdon kérdésével foglalkozott. Hangoztatta, hogy - különösen az utóbbi két évben - a szövetkezeti szocialista tulajdon kezelésében, védelmében is jelentős fejlődést értünk el.

Végül a Hajdu-Bihar megyei képviselőcsoport és a maga nevében a Polgári Törvénykönyv-javaslatot elfogadta és az Országgyűlésnek elfogadásra ajánlotta.

dr.
Ezután/ezúttal Ferenc igazságügyminiszter válaszolt a vitában elhangzott felszólalásokra, majd az Országgyűlés a Magyar Népköztársaság Polgári Törvénykönyvéről szóló törvényjavaslatot a jogi és igazságügyi bizottság által javasolt módosításokkal, általánosságban és részleteiben egyhangúlag elfogadta.

/folyt.köv./

/Az Országgyűlés...11.foly

Ezután megkezdődtek az interpellációk. Az első interpellációt Szobek András képviselő intézte az építésügyi és a földművelésügyi miniszterhez a mezőgazdasági építkezések meggyorsításáról és javításáról. Megkérdezte a minisztereket: felkészültek-e az ideai mezőgazdasági építkezések, különösen a megtárpadtalános tehénistállók időben való befejezésére, hogyan készültek fel az 1960-as, az ideinél nagyobb feladatok megoldására?

Trautmann Rezső építésügyi miniszter Dögei Imre földművelésügyi miniszterrel egyetértésben válaszolt az interpellációra. Mint mondotta, az ideai termelőszövetkezeti építkezések jelentős hányadát az építőipar az 1958-es terv jóváhagyása után, terven felül vállalta el. Innen származtak azok az átmeneti nehézségek, amelyekről Szobek András beszélt.

- A mai helyzet ismeretében kijelenthetem - mondotta a miniszter -, hogy a nehézségeket sorra leküzdjük és az ideai építési programot még a tél beállta előtt teljesítjük. Biztosíték erre mindenekelőtt az az örömdetes tény, hogy az építőanyag-többlet legyártását az ipar dolgozói a kongresszusi versenyben elvállalták, vállalásukat pedig már csaknem maradéktalanul teljesítették. Rövid idő alatt megfelelő mértékben emelte termelését az előregyártó ipar is, a kivitelező vállalatok pedig ugyancsak erejük megfeszítésével dolgoznak.

A miniszter ezután közölte, hogy előkészítik már - az ideai tapasztalatok felhasználásával - a termelőszövetkezeti építkezések jövő évi programját. A tervezett intézkedések segítségével 1960-ban nem lesznek az ideihez hasonló nehézségek. Így tovább erősítik, elsősorban a helyi mezőgazdasági és építésügyi szakigazgatási szerveket, a tervező, a beruházó és a kivitelező vállalatokat egyaránt. Támogatják és ösztöndezik a termelőszövetkezeti építőbróker szervezését, fokozottan gépesítik az építkezéseket. A közös gazdaságokat érdekeltté teszik a helyi építőanyagok gyártásában és felhasználásában, meggyorsítják és megjavítják a tipustervezést. Az előregyártó üzemek már a téli hónapokban nagymennyiségű tető- és födémelvet állítanak elő, hogy a jövő évi szükségletet folyamatosan kielégíthessék.

Az interpelláló Szobek András képviselő, valamint az Országgyűlés az együttes választ elfogadta.

/folyt.köv./

/Az Országgyűlés...12.folyt/

Dr. Sáró András képviselő a földművelésügyi miniszterhez intézett kérdése: mit kíván tenni Békéscsaba város, megyei székhely szennyvizlevezetésének és szennyvizderítésének megoldására?

/irányu

Dögei Imre földművelésügyi miniszter válaszában utalt arra, hogy a párt és a kormány a felszabadulás óta nagy erőfeszítéseket tesz a városok ilyen/... problémáinak megoldására, azonban e téren a tőkés múlt hibájából - nagy mulasztást kell pótolni. A felszabadulás óta csaknem egymilliárd forintot fordított a kormányzat a városok csatornázására és vízellátására. A második öt éves terv előirányzata szerint 15 millió forintot költünk a békéscsabai csatornamű céljaira, országos viszonylatban pedig több mint egymilliárd forintot irányzunk elő hasonló problémák megoldására, tehát kétszer annyit, mint a korábbi években.

A miniszter válaszát az interpelláló képviselő és az Országgyűlés tudomásul vette.

A harmadik interpelláló, Póti János, Tolna megyei képviselő, a Koppány- és a Aapos-csatorna tisztítását és a két csatorna rendszerébe tartozó vízfolyások rendezését kérte a földművelésügyi kormányzattól.

Dögei Imre földművelésügyi miniszter válaszában hangsúlyozta, hogy a kormány ismeri a kérdés jelentőségét és évről-évre jelentős anyagi fedezetet biztosít vízrendezésre. A hároméves tervben 210 millió forintot fordítanak erre a célra és ebből az interpelláló által említett vízfolyások rendezésére 12,2 millió forint jut. A második öt éves tervben lényegesen növekednek a belvízrendezési célokra fordított költségek és a különböző vízügyi beruházások. Az érdekelte lakosság anyagi segítsége és társadalmi munkája azonban lényegesen meggyorsíthatja a kérdés megoldását.

A földművelésügyi miniszter válaszát az interpelláló képviselő és az Országgyűlés tudomásul vette, majd Rónai Sándor elnök az ülést bezárta./MTI/

Várható időjárás péntek estig

37.
Felhőátvonulások, helyenkint futó esőkkel, esetleg zivattal. Mérsékelt déli, délnyugati, néhány helyen átmenetileg élénkebb nyugati, északnyugati szél. A hőmérséklet alig változik.

Várható legmagasabb nappali hőmérséklet keleten 29-32, nyugaton 26-29 fok között.

A Duna vízállása 17 órakor 385 cm. /MTI/

Szerkesztőségek figyelmébe!

Maj BKK 13 kiadásunk befejező szavait kérjük a következőképen módosítani:

... az ülészakot bezárta. /MTI/

Német és magyar uttörők találkozája Nyiregyházán

27
i VFD/np Sr

A második hete Szabolcs-Szatmár megyében tartózkodó harminctagú német pedagógus és gyermekküldöttség tagjai bensőséges ünnepség keretében találkoztak a város uttörőivel Nyiregyházán. A magyar uttörők virágcsokrokkal köszöntötték a vendégeket, majd megkezdődött a szórakozás, beszélgetés. /MTI/

Német pionirok és nevelők érkeztek Vértestolnára

28
Már évek óta szoros barátság fűzi össze a Komárom megyei németajku Vértestolna általános iskolájának tanulóit és pedagógusait a Német Demokratikus Köztársaság Karl Marx-Stadt-i Csajkovszkij uti általános iskolájának pionirjaihoz és nevelőjéhez. A rendszeres levélváltás mellett sok más emlék köti őket össze. Az ellenfordalom óta már jártak itt egyszer a német pajtások s szóta sok ajándékkal kedveskedtek egymásnak. A többi között a magyarok egy ivóvízszolgáltatás berendezést kaptak iskolájuk számára. Most a vértestolnaiak meghívására a németek ismét ellátogattak Magyarországra. Husz tanulóbel és öt pedagógusból álló küldöttségük három hetet tölt hazánkban. Megismerkednek a vértestolnaiak életével, ellátogatnak több Komárom megyei üzembe. /MTI/

B 22 kiadás

1959 július 30.

19 óra 25 perc

Száztizenegy agrármérnök kapta meg diplomáját a Debreceni Mezőgazdasági Akadémián

29

A Debreceni Mezőgazdasági Akadémia csütörtökön tartott ünnepi tanácsülésén búcsúztatták a végzett hallgatókat és ekkor kapta meg ill. hallgató a mezőgazdasági mérnöki diplomát. A Debreceni Mezőgazdasági Akadémián most végzett új szakemberek az elkövetkezendő hetekben már munkába is állnak nagyüzemi gazdaságokban, géppállomásokon és a szakigazgatás különböző területein. /MTI/

A Békevilágtanács Titkárságának nyilatkozata

A világbírák közvélemény nély megrendüléssel értesült arról az igazságtalan és önkényes ítéletről, melyet az athéni katonai törvényszék Manolisz Glezosz, a nemzeti hős és más görög hazafiak ellen hozott. Bár a per során a Glezosz és társai ellen emelt vádak teljes tarthatatlansága nyilvánvalóvá vált, a katonai bíróság a törvényesség elemi szabályait félretéve, az emberek millióinak a világ minden táján kifejezett követelése ellenére szégyenletes ítéletet mondott ki. Ez az ítélet kihívás a görög néppel és a világ közvéleményével szemben.

A per és az ítélet nyilvánvaló megszegése az Emberi Jogokról szóló Nyilatkozatnak. Vád azok ellen a politikai erők ellen, melyek új csapat akarnak mérni Görögország demokratikus erőire és amelyek le akarják törni azt az ellenállást, mellyel a nép a demokráciáért és szabadságért, valamint különösen azoknak a rakétakilövő pályáknak a felállítására irányuló tervek ellen küzd, mely rakétakilövőpályák Görögországot az Egyesült Államok atomtámaszpontjává változtatnák.

A becsültes emberek mindenütt a világon, nézetektől és politikai felfogásuktól függetlenül azt követelik, hogy vonják vissza ezt a törvénnytelen ítéletet és bocsássák azonnal szabadon Manolisz Glezoszt, valamint a többi görög hazafit, akik hazájuk érdekében a nép jogaiért és a világbékéért küzdenek.

Budapest, 1959. július 30.

A BVT Titkársága. /MTI/

B 23 kiadás

1959 július 30.

19 óra 30 perc

Szerkesztőségek figyelmébe!

A B 13-on közölt 17. számú hírünk helyett a következő 31. számú hírünket kérjük felhasználni. /MTI/

A távozó lengyel nagykövet búcsufogadása

31

Adem Willmann, a Lengyel Népköztársaság távozó rendkívüli és meghatalmazott nagykövete szerén búcsufogadást adott. A szívélyes, baráti légkörben lefolyt fogadáson megjelent Kiss Károly, Marosán György, Somogyi Miklós, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, dr. Sik Endre külügyminiszter, az Elnöki Tanács és a kormány több tagja, valamint a politikai, társadalmi és kulturális élet számos vezető személyisége. A fogadáson résztvett a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja is. /MTI/

Befejeződött az algériai menekültek megsegítésére indított gyűjtés

32

Az algériai menekülteket segítő bizottság a gyűjtési akció befejezésével jelentést adott ki. Mint a jelentés is megállapítja, az akció sikerrel fejeződött be. A gyűjtési felhívásra szinte az egész lakosság megmozdult, s a különböző gyárak, intézmények dolgozóin, fegyveres testületek tagjain, iskolák és főiskolák hallgatóin, kisipari és mezőgazdasági szervezetek tagjain kívül egyes adományozók is az algériai menekültek segítségére siettek.

Népünk ismét bebizonyította testvéri szolidaritását az algériai nép iránt. Az algériai menekülteket segítő bizottság, a már eddig elküldött adományokon kívül tíz tonna cukrot, 43 tonna lisztféleséget, több mint 5 tonna szappant, két és fél tonna tájport, különböző gyógyszereket, 2700 takarót, gyermekfehérneműt, iskolai felszereléseket és egyéb szükséges dolgokat vásárolt, összesen 1,200.000 forint értékben. A bizottság végül köszönetét fejezi ki mindazoknak, akik a nemcsak emberbaráti feladat teljesítésében résztvettek és forintjaikkal segítettek enyhíteni a több mint kétszáz ezer algériai menekült, öregek, rokkantak és ártatlan gyermekek szenvedéseit. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 24. kiadás 1959 július 30 14 óra 35 perc

Rünygyi vizsgálaton

1959 július 30

megkerült egy aranygyűrű, amelybe Lipót név van belevésve. Tulajdonosa jelentkezzék a Budapesti Rendőrfőkapitányság fiatalkorú és gyermekvédelmi osztályán, Budapest, V. Szabadság tér 3. földszint 9. szám alatt./MTI/

Az iraki Államtanács elnök távirata Dobi Istvánhoz

1959 július 30

4. Az iraki Államtanács /szuverén tanács/ elnöke táviratban mondott köszönetet Dobi Istvánnak, az Elnöki Tanács elnökének Irak nemzeti ünnepe alkalmából küldött jókívánságaiért./MTI/

A Libériai Köztársaság elnökének távirata Dobi Istvánhoz

1959 július 30

35. A Libériai Köztársaság elnöke táviratban köszöntö meg Dobi Istvánnak, az Elnöki Tanács elnökének Libéria nemzeti ünnepe alkalmából küldött jókívánságait./MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 25. kiadás 1959 július 30 14 óra 30 perc

Öntözéses bemutatót rendeztek Nagykorösién

1959 július 30

36. A Földművelésügyi Minisztérium Pest-Bács-Kiskun megyei minta öntözőbrigádja csütörtökön a nagykorösi Dózsa Termelészövetkezet szőlőiskolájában esőgyús öntözési bemutatót tartott. A háromtagú brigád Pest megye öt termelészövetkezetében végzi munkáját. A nagykorösi Dózsa-ban mintegy 18 holdon létesített szőlőiskolát öntözik, permetezéses módszerrel.

A bemutató résztvevői nagy elismeréssel nyilatkoztak az új módszerről. Illés József, a termelészövetkezet elnöke elmondotta többek között, hogy a szőlőiskolában kétszáz ezer vengyigét termelnek szerződéses alapon és az öntözés hatására mintegy 30 százalékkal jobb terméseredményt várhatnak. A termelészövetkezet az idén csupán a szőlőiskolából 170.000 forint bevételre számít, amihez jelentős mértékben hozzájárul az öntözéses módszer./MTI/

Vége.

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

MTI BELFOLDI HÍREK

R. l. kiadás 1959 július 31 6 óra -- perc

Könyübeton falazóblokkal épül az állami lakások nagyedrése az öt éves tervben - Budapestben több mint kilencözer lakást szerelnek össze a gyors és olcsó új építési módszerrel

1959 július 31

1.

Feltűnést keltett legutóbb a sajtóban a sztálinvárosi falazóblokkos építkezés híre. Fokozta az érdeklődést, hogy az országgyűlés most lezajlott ülésének zárószólamában a sztálinváros képviselője bejelentette: szocialista városunkban augusztus végén átadják a lakóknak az első szobanagyságu falelemekből épített négyemeletes lakóházat, s augusztus 20-án megkezdik a középblokkokból készülő lakóházak építését is.

Az MTI munkatársa érdeklődött az Építésügyi Minisztériumban, hogyan válik be az új építési mód, milyen rendeltetést szánnak a blokkrendszerű építkezésnek, miként fejlődik a jövőben.

A műszaki fejlesztési főosztály válasza a következő:

- A hagyományos építési mód mellett egyre inkább tért hódít nálunk is az úgynevezett blokkos építkezés, amelyet külföldön szerzett tapasztalatok és hosszas hazai blokkgyártási kísérletek után az idén is megkezdünk el. A módszer annyira bevált, hogy 1960-ban, majd még inkább a második öt éves terv időszakában döntő rendeltetése lesz a lakásépítésben. Kétféle blokk típus felhasználására készülünk. A 300 kilós felső súlyhatáru könnyübeton középblokkokat és az 1800 kilós felső súlyhatáru nagyblokkokat alkalmazzuk. Mindkettőnek első sorban a habosított kohósalak az alapanyaga. A kohóból kikerülő forró salakot vizsugarakkal kezelik, ezáltal megduzzad, könnyüvé, "habossá" válik. Amikor lehül, összezúzzák, osztályozzák, majd adalékanyagokkal keverve betonmasszát készítenek belőle. Ebből öntik a kívánt nagyságu falblokkot.

- A második öt éves tervben az állami befektetéssel épülő lakások 25 százalékát könnyübeton közép- és nagyblokk felhasználásával építik. Ezen kívül körülbelül 7000 lakás készül majd előrefalazott téglablokkos módszerrel.

/Kolt.köv./

